Ժ. ՏԱՐԻ 2865 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 11 ՆԱԽԱՍԱՐԴ 4386 21 ՕԳՈՍՏՈՍ 1893 20 ՍԻՖԷՐ 1311 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան վեցեկան արժաք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներ Տարեկան Ֆրանք	56
» Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց բաժանորդներու համար վեցեկան	Ղրուշ 50

Խմբագրութեան չընդունուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՕԳՈՍՏ. 21/2 ՍԵՊՏ. 1893

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՌՈՒՍԻԱ.— Ելմտական նախարար Պ. Վիթէ Նիժնի-Նովկորոտ գնաց, ուր տեղի կ'ունենայ տարեկան մեծ տօնավաճառը։ Քաղաքային խորհրդոյ պատգամաւորութիւնն և տօնավաճառի մասնախումբն ընդունեցին զինք։ Նախարարը վաճառականներն ընդունեց տօնավաճառին գլխաւոր շէնքին մէջ, իմացուց թէ Զարն արտօնած է ռուսական արհեստագործութեան ազգային ցուցահանդէսի մը կազմակերպութիւնն, որ 1896ին ի Նիժնի Նովկորոտ տեղի պիտի ունենայ տօնավաճառի միջոցին։ Տօնավաճառի մասնախմբին պետն հաւաստեց նախարարին թէ ռուսական վաճառականութիւնը պատրաստ է իւր բաժինն ինկած զոհողութիւնները կրել՝ որպէս զի օտար երկրաց նկատմամբ իւր տնտեսական անկախութիւնը կարենայ պահել Ռուսիա։ (Ակնարկութիւն Գերմանիոյ դէմ մաքսային պայքարին։) Պ. Վիթէ պատասխանեց. «Ռուսիոյ միակ փափաքն այն է որ Գերմանիա որուն հետ դարերէ հետէ բարեկամական յարաբերութիւններ տածած ենք՝ ռուսական ապրանքները նոյն պայմաններով ընդունի որով կ'ընդունի աշխարհի ուրիշ ո՛ և է կողմէն եկած ապրանքները։ Գերմանիոյ պահանջումներուն գոհացում տալ կարելի չէ։ Արդի կացութիւնը նպաստաւոր է միայն անոնց որք տնտեսական ասպարէզին վրայ կը մրցին Ռուսիոյ և Գերմանիոյ դէմ։ Հանրային կարծիքն, ի Գերմանիա որպէս ի Ռուսիա, խաղաղութեան և հանդարտութեան միայն կը բաղձայ։ Յուսալի է ուրեմն որ երկու կողմերուն շահերուն նպաստաւոր համաձայնութիւն մը գոյանայ ի մօտոյ։»

ՊԵԼՃԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Կը յիշուի թէ խորհուրդ կար Պրիւքսէլի մէջ երաժշտական մեծ հանդէս մը կազմելու, որուն պիտի մասնակցէին շատ մը ֆրանսական ընկերութիւնք և հանրապետական պահակազօրաց երաժշտական խումբն։ Հանդէսին նպատակն էր պէտք եղած գումարն հանգանակելով յիշատակարան մը կանգնել ի պատիւ ֆրանսացի զօրաց որք 1832ի պատերազմին ժամանակ մեռած են ի Պելճիա։ Անվէրս քաղաքը չուզեց կարեւոր դատուած գետնին շնորհել, և ասոր վրայ մասնախումբն համաձայնեցաւ Թուրնէի քաղաքային խորհրդոյն հետ, ըստ որում յիշատակարանն ի Թուրնէ պիտի կանգնուի։ Արդ, «Ֆլէմենկեան ազգային դաշնակցութիւն» անուն մարմինն աղերսագիր ուղղեց Երեսփ. Ժողովոյն, խնդրելով արտաքին գործոց նախարարէն որ արգիլէ ի Պելճիա մուտքն ֆրանսական ընկերութեանց որք կը փափաքէին մասնակցիլ երաժշտական հանդէսին. զի կը վախցուի որ այս առթիւ Ֆրանսացւոց և Պելճերուն մէջ գժտութիւնք երեւան չելնեն և աննպաստ վիճակ մը յառաջ չգայ։

ԱՍԻԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ. —Ֆրանսացի պատուիրակ Պ. Տը Միր տը Վիլէռ չուզեց բանակցիլ Պ. Ռոլէն Ժագմէնի հետ, որուն Սիամի կառավարութիւնը պաշտօն տուած էր ֆրանսացի պատուիրակին հետ բանակցելու վերջնական դաշնագրոյ կնքման համար։ Պ. Ռոլէն Ժագմէն ծանօթ է մեր ընթերցողաց իբրեւ պելճիացի հանրածանօթ իրաւագէտ, որ դրամական ծանր կորուստներու պատճառաւ իրեն համար շահաբեր գործ մը գտնելու պէտքն ունենալով, Սիամի արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդականութիւնն ստանձնած է։ Ֆրանսայի պատուիրակը, փարիզէ յատկապէս իրեն տրուած հրահանգաց համեմատ, պահանջեր է Սիամէ որ իւր ծառայութեան մէջ գտնուած ամեն օտարազգի պաշտօնեաներն և սպաներն արձակէ։ (Այս օտար պաշտօնատարք և սպայք են դանիացի, գերմանացի և անգլիացի։) Անգլիացիք գիտողութիւն կ'ընեն թէ այս պահանջմամբ Ֆրանսա իւր վերջնագրոյն տրամադրութիւններէն ալ դուրս կ'ելնէ, և Սիամի ներքին վարչութիւնն իւր ձեռքն անցունել կ'ուզէ։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻ. — Սոֆիայէ կը հեռագրուի. —Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձին առթիւ օսմ. գործակատարութեան փոխանորդն ընդունեց Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան փոխանորդին և այլ նախարարութեանց այցելութիւնն։

Հռոմէ կը հեռագրուի. — Վեհ. Սուլթանին տարեդարձին առթիւ ազատական և կղերական թերթեր կը գովեն վեհապետական ձիրքերն, և Տէրութեան վերածնող և քրիստոնէից պաշտպան կը հռչակեն զնա։ Օսմ. դեսպանն այս երեկոյ հացկերոյթ և երեկոյթ կուտայ։

Փարիզէ կը հեռագրուի թէ Վեհ. Սուլթանին տարեդարձին առթիւ օսմ. դեսպանատան հացկերոյթ տուին, յետոյ պարահանդէս։ Կարդացուեցաւ Պ. Ժիւլ Սիմոնի մէկ ճառն, որ բացակայ մնացած ըլլալով, Վեհ. Սուլթանին գովեստ կ'ընէր, որոյ կենաց բաժակ առաջարկեցաւ եռանդեամբ։

ՎԻՔԹՈՐԻԱ թագուհւոյն մայրական հոգածութիւնն հանրածանօթ է։ Փափաքեր է «Վիքթորիա» զրահաւորին ընկղմելուն պատմութիւնը բանիւ բերանոյ լսել, և նոյն զրահաւորին երկրորդ նաւապետ Լորտ Ճէլլիքօ Թագուհւոյն հրամանը կատարեր է իւր ներկայութեամբ։ Թագուհին յուզուեր և լացեր է, և նաւապետը պահ մ'իւր սրտաշարժ պատմութիւնն ընդհատել հարկադրուեր է։

ԼԻՊԱՒ, Պալթիկ ծովու մէջ, զինուորական նաւահանգիստ եղաւ, որովհետեւ կ'ուզուի քիչ քիչ Քրոնշթատի տեղ այս նաւահանգիստն ընել կեդրոն ռուսական նաւատորմին։ Լիպաւ երկու առաւելութիւն ունի Քրոնշթատի վրայ, նախ որ չի սառիր ձմեռն, և Պալթիկ ծովուն մէջ ռուսական ամենէն յառաջացեալ դիրքն է ծովային տեսակէտով։

ԻՏԱԼԻԱ. — Աւելի քան երեսուն երեսփոխաններ ծանուցին Երեսփ. Ժողովոյ դիւանին թէ հարցապնդում պիտի ուղղեն Ֆրանսայի և Իտալիոյ միջեւ ծագած վերջին դէպքերուն և Հռոմայ ու Նաբոլիի եղելութեանց վրայ։ Ուստի, կարգ մը ոչ-նախարարական լրագիրք փափաք կը յայտնեն որ Խորհրդարանին գումարումը փութացուի, ամառնային արձակուրդին վերջ տրուելով։

ԲՐՈՒՍԻԱ.— Վիլհէլմ Թագաւորկայսրն այնքան գոհ մնացած է իւր լեհ հպատակաց ընթացքէն վերջին խնդիրներու մէջ որ խօսք կայ թէ Ռայխսթակի մէջ լեհ կուսակցութեան պետը պիտի կարգուի յաջորդ հրաժարեալ նախարարին Գերմանիոյ կայսերական ելեւմտից, որ անջատ է Բրուսիոյ ելմտական նախարարի պաշտօնէն։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ.—Բովանդակ Ֆրանսա եռանդեամբ կը պատրաստուի համաժամական ընտրութեանց որ այս կիրակի տեղի պիտի ունենան։ Այս անգամ կ'երեւի թէ Պ. Քլէմանսօ պիտի յաղթուի. զի հակառակորդներէն գործաւորական ընտրելին կը հրաժարի՝ իւրայնոց քուէները միացնելու համար չափաւոր հանրապետական ընտրելւոյն անուան վրայ։

ԱԾԽԱՀԱՆՔԵՐՈՒՆ խնդիրը տակաւին կարգադրուած չըլլալով Անգլիոյ մէջ, տագնապը կը շարունակէ, մի կողմէ հանքածուխը սղելով, միւս կողմէ գործարանները փակուած կը մնան ածուխ չըլլալով։ Հետեւապէս, իբր մէկ միլիոն գործաւորք օրական չեն կրնար առնուլ։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ.—Կարոլ Թագաւոր կը գտնուի ի Նէօյվիտ (Գերմանիա), ուր կը գտնուի իւր հիւանդ կին Էլիզապէթ Թագուհին, որուն աւետեց Ռումանիոյ գահաժառանգ Իշխանուհւոյն (Էտինպուրկի Մարի Իշխանուհւոյն) յղութիւնը։ Թագուհին այնչափ գոհ մնաց որ խոստացաւ ծննդաբերութեան միջոցին ներկայ ըլլալ, և իբրեւ քաջ արուեստագէտ, գծագրեց գեղեցիկ օրօրոց մը քանդակագործ, որ ընկուզի փայտէ պիտի շինուի իւր հրահանգաց համաձայն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՏՌԱՄՆԵՐՈՒ վերջիններէն մէկն է ի Թուլոն սպանումն Տիկին Միշէլ փաշայի (փարոսներու արտօնատիրոջ), ինչպէս արդէն հեռագիրը ծանոյց։ Ասիկա բարեգործ կին մ'էր, որ հիմնած էր Որբանոց մը։ Բայց այս տեսակ հաստատութիւններն ընդունուելու կամ անոնցմէ արձակուելու պարագայք երբեմն անձնական թշնամութիւններ կը պատճառեն։ Ինչպէս Տքթ. Պերնարտօ ի Լոնտոն, Տիկին Միշէլ փաշա ի Թուլոն հակառակորդներ ունեցած կրնար ըլլալ։ Զիարդ և իցէ, Տիկինն ըստ սովորութեան կառքով այցելութեան կ'երթար իւր հիմնած որբանոցին մայրապետին, երբ՝ գերեզմանատան մը դրան առջեւ՝ մարդ մը կը ներկայանայ նամակ մը մատուցանելու։ Տիկինը կառքին մէջէն նամակն ընդունելու վրայ էր երբ մարդը ուժգնօրէն քանի մը հարուածներով սպանեց խեղճ կինը։ Զարգործն անծանօթ մը չէ։ Ընտանիքին ազգականներէն է, որ ինքնին անձնատուր եղաւ ոստիկանութեան։ Դատաստանն անշուշտ շահեկան պիտի ըլլայ։

"ԿԵՆԱՑ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ" Ի ՄԱՏԹԷՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ՄԱՄՈՒՐԵԱՆԷ

Արեւելեան Մամլոյ վերջին թուոյն մէջ Մամուրեան էֆ. հետեւեալ բարոյագիտական խորհրդածութիւններն ըրած է իւր ծանօթ Շահնուր ծածկանունին տակ.

«Բարեկամ, ի՞նչ է կեանքն, ի՞նչ է մահն, — ո՞վ կը խորհի այդ երկու ամենէ կարեւոր խնդիրներու վրայ։ — Ո՛չ ոք, երբ կեանքն երջանիկ կ'սահի, ամեն ոք՝ երբ մահը մօտալուտ է։ — Լոկ իմաստասէրն է որ թէ մոյն և թէ միւսին վրայ անդուլ կ'նայի այնպիսի ակնարկով՝ որու մէջ կը կարդաս խէթ ոչ անտարբերութեան ստուերն, գէթ արգահատութեան նշոյլը։ Մեր մէջ Գրասէր Ատոմն է որ ոչ իր սրատես աչքը կ'գոցէ առանց ողջոյն մը տալու հրաշալի բնութեան, և ոչ թափանցիկ գրիչը մէկդի կ'թողու առանց կոչում մ'ընելու մահուան։ Մին առանց միւսին չէ կարող ըմբռնել, մին միւսին լրումը, պսակը կը հռչակէ։ Եւ իրաւունք ունի. վասն զի կեանք ու մահ այնպիսի յարակցութեամբ կապուած են, միեւնոյն երեւոյթին այնպիսի անբաժանելի բարեշրջումն են, որ տարբեր տեսակէտով ինչ որ ոմանց կենդանութիւն՝ այլոց մեռելութիւն կ'թուի, և փոխադարձաբար։ Եւ քանի՛ քանի մարդկային արարածներ այս պատրանաց ենթակայ գտնուելով՝ իրարու հակառակ եզրակացութեան կը հասնին, երբ վէճը կենաց և մահու վրայ է։ Երբ մին կեանքն երկնատուր շնորհ մը, անընդհատ վերակենդանութիւն մը կ'նկատէ, ուրիշ մը՝ դէպ ի անմահութիւն՝ փշալից շաւիղ մը, իմաստունք խնդրոյն գործնական կողմը շօշափելով կ'հարցնեն. — Ե՞րբ կեանքը երջանիկ և մահն ապերջանիկ է։

«Այդ իմաստուններէն մին է Ս. Սմայլս, իմ մի սիրական հեղինակս, որու նմանները թէ շատնային անտարակոյս մարդկային աղէտից մեծ մասն կ'նուազէր անհամեմատ։ Եւ ինչ ուշագրաւ ոճով, մանաւանդ ինչ ճշմարիտ մարդու սրտով կը նկարագրէ նա իր մէկ գործին մէջ կենաց և մահուան բնութիւնը։ Սմայլս մարդկային պարտուց կատարման մէջ կը գնէ մարդկային կենաց մեծութիւնն և մահուան անմահութիւնը, թող լինի այդ կեանքը մինչեւ իսկ սահմանափակ։ Սովորական կարծեաց հակառակ՝ թշուառ կը նկատէ այն հասարակ անհատն որ ձախորդութիւն չէ կրած, քանի որ, բարի կամ վատ, փորձութեանց բովէն չէ զտուած։ — Տեսա՞ր սա ունեւոր և յաջողանքաւոր, կը գոչես, քանի՜ բարեբախտ է նա։ — Սակայն ստէպ կենաց մէջ նուազ յաջողն մեծագոյն բաժինն ունի կենաց ներքին ուրախութեան մէջ։ Եւ կա՞յ մահկանացու մ'որ քան 'Կէօթէ' աւելի՝ շքեղ կեանք մը վայելած լինի։ Բաղձալի յաջողութիւն, պատիւ, հանճար, փառք և աշխարհային հաճոյութիւն կը վայելէր արդարեւ, և սակայն ինք կը խոստովանի որ իր կենաց բոլոր շրջանին մէջ, կեանք մը որ ութսունն անցած էր, հազիւ հինգ շաբաթի չափ լուրջ ուրախութիւն վայլած է։ Եւ ուրիշ քաննե՞ր։ Եթէ մեր կեանքն միշտ արեւալի, անստուեր, անվիշտ անցնէր, բնաւ կեանք, գէթ մարդկային չպիտի կոչուէր։ Ամենէ երջանիկ անհատին կեանքն բազմանշեր համեմատ մ'է՝ տրտմութեան և ուրախութեան թելերով հիւսուած։ Մեր խնդագին օրերն աւելի անուշ՝ տրտմագին օրերու պատճառաւ։ Ցաւ ու խինդ հերթհերթ կը պաշարեն կեանքը, մահուան շուքն իսկ աւելի հրապուրելի կը գործէ զայն, մեզ աւելի սերտիւ կը կապէ իրարու ցորչափ երկրի վրայ ենք։ Երբ մահը գայ մտնէ տան մը մէջ, այլ ևս իմաստասիրելու ժամանակ չթողուր։ Արտասուալից աչերն այլ ևս չեն տեսներ այլ միայն կը զգան, թէև աւելի պայծառ պիտի տեսնեն անոնք ժամանակի հոլովմամբ քան այն մարդիկն որ բնաւ վիշտ չեն տեսած։ Իմաստուն մարդը քիչ քիչ կը սորվի մեծ բան չյուսալ կեանքէն, այլ կը նկատի ուղիղ և արդար միջոցներով յաջողութեան հասնիլ՝ միշտ ձախորդութեան պատրաստ լինելով։ Ի՞նչ օգուտ ունին տրտունջ ու ողբ կենաց վաղանցութեան և ապերջանկութեան դէմ, կեանքն՝ որ մարդուս կազմուածքի, բնաւորութեան, մտային և բարոյական հանգամանաց համեմատ երջանկութեան տարբեր գոյնով ու ձեւով կը ներկայի։ Զուարթ միտքը կեանքը խնդութեամբ կ'ընդունի, վեղամաղձիկն՝ դժգոհութեամբ։ Եւ իրօք ստէպ անհատական յօժարութեանց հայելին է կեանքն։ Կարեւորն է մարդու համար կատարել իր պարտքն իր գտնուած շրջանին մէջ՝ որքան անշուք լինի այն. վասն զի պարտաւորութիւնն է միայն ճշմարիտը, որու կատարման մէջ կը գտնուի նաև ճշմարիտ գործունէութիւն և մարդասիրութիւն։ Բարձրագոյն կենաց նշանաբանն ու նպատակն է պարտաւորութիւնն, զոր կը ծագի ներքին երջանկութիւն, որու գիտակցութիւնն ու լրումն, ինչպէս կ'ըսէ Ժ. Հէրպերդ, կ'ընծայէ երաժշտական քաղցրութիւն մինչեւ իսկ ի գերեզման։ Հետեւապէս՝ երբ այս երկրի վրայ մարդ աւարտէ հարկի, պարտաւորութեան, սիրոյ պաշտօնն, շերամին նման որ կը հիւսէ իր բոժոժն ու ապա կը մեռնի հանգիստ, այն ժամանակ կրնայ ինք ևս անցնիլ մահուան գիրկն իբրեւ ի քուն, և իր գործունէութեան անշահ կամ օգտաշատ արդեանց համեմատ իր գլուխը դնել փոշիէ կամ լուսեղէն բարձի վրայ։»

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՁԱՅՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Բ. (*)

Եթէ առաւօտեան ժամերգութեանց միջոցին եկեղեցիները մեծ մասամբ գրեթէ թափուր են, գանգատելէ և ժողովրդեան բարեպաշտ զգացումները չչափելէ առաջ, պէտք է մէջտեղէն վերցնել կամ գո՛նէ մեղմել այս թերութիւններն, որոց միակ պատճառն է Ձայնագրութեան ի կիր չառնուիլը։ Ամեն պատասխանատուութիւն դպրապետաց կամ դպրաց վերագրելի չէ։ Անժխտելի է թէ ինչ անպատեհութիւն կայ եկեղեցական Ձայնագրութեան գործածման մէջ, որմէ անհոնապէս կրնանք և պարտի՛նք օգտուիլ։ Ամեն բանէ առաջ պէտք եղածն է ՁԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ՇԱՐԱԿԱՆ մը, որ մեր նախնի եղանակաց նկարագիրն ունենայ ըստ կարելւոյն։ Ազգն որ այնչափ եկեղեցական թէ աշխարհական հաստատութիւններ կը պահէ և անոնց բարգաւաճման նախանձախնդիր է, ի պայծառութիւն Ս. Եկեղեցւոյ այդպիսի Շարական մը տպագրել տալու համար պէտք եղած զոհողութիւնն կամ լաւ ևս պարտականութենէն չի խուսափիր։ Նոյն իսկ ունինք բարերար անհատներ, որք ասկէ շատ աւելին ըրած են և կ'ընեն հանրային երախտագիտութեան իրաւամբ արժանանալով։ Հետեւապէս, ձեռներէցութեան խնդիր մ'է այս, որ կրնայ գործադրուիլ պատկանեալ ազգ. իշխանութեան որոշմամբ կամ թոյլտուութեամբ։ Ձայնագրեալ Շարականին պէտքը վաղուց կը զգացուի, և այն քանի մը անուանի շարականագէտներն որոց համբաւած հմտութենէն կը սպասուին ճշգրիտ եղանակներ, արդէն իրենց կեանքի աշունն հասած են և իրենց հետ Շարականին հարազատ եղանակներն ալ ի չիք դառնալու գաղափարով դառնութեամբ կը համակուին, հետեւապէս և պատրաստ են առաջնորդել կամ օժանդակել Շարականին Ձայնագրութեան, անոր խնամոց եղանակներն ի լոյս ընծայելու և յաւերժացնելու գովելի փափաքով։ Ուստի, այս և ուրիշ նշանաւոր երաժշտագէտ համախմբումն անհրաժեշտ է՝ սակաւաթիւ ձայնագրուած Շարականներէն լաւագոյնը քննելու և պակասներն լրացնելով ու աւելորդ մասերն յապաւելով տպագրութեան ձեռնարկելու համար։ Անգամ մը որ ձայնագրեալ Շարականն ընդհանրանայ, պիտի տեսնուի թէ ինչպէս մի առ մի պիտի անհետին վերոյգրեալ թերութիւններն, այսու առաջնորդ ըլլալով ուրիշ ձայնագրական հրատարակութեանց եւս, ինչպէս՝ Պատարագի երգասացութիւն, Ժամագիրք, ևլն։ Բնական է որ դպրապետներն և դպիրներն՝ աչքի առջեւ ունենալով ձայնագրեալ Շարականը՝ թէ առանձին և թէ խմբովին ինչ որ տեսնեն, նոյնը պիտի կարդան և երգեն. բնական է որ ութ Ձայները, Դարձուածքներն ու Ստեղիներն իրարու չշփոթելով կանոնաւոր երգուին. ա՛յն ատեն ըստ ամենայնի իրաւունք կ'ունենանք պահանջկոտ ըլլալու մերայնոց եկեղեցասիրութեան մասին. ա՛յն ատեն բարեպաշտներն աւելի ստուար թուով և աւելի ջերմեռանդութեամբ ինքնին պիտի փութան մեր աղօթատեղիներն, ականջալուր ըլլալու հնաւանդ երգեցողութեանց և անոնց միացնելու համար սրտաբուխ մաղթանքնին։

* *

Այս պարագայից մէջ, փափաքելի է որ Ձայնագրութեան ուսումը պատշաճ վիճակ

---

*).—Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (19)

ԺԻՒԼ ԼԵՐՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՄԵՌԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԱԿՈՒՄԲԸ

—Թշուառակա՞ն մը ըսիք։

—Ամօթապարտութեան մը շաւղին վրայ եմ զոր այդ մարդ գործած է... բայց աւելի յստակ կերպով չեմ կրնար ձեզ բացատրել իմ միտքս... Պ. տը Պելէն ամենազօր կ'երեւի։ Իր գրեթէ իշխանական անուան առջեւ, իր ահագին հարստութեան առջեւ ամենքն ալ կը խոնարհին և կը ծռին. բայց ես անա՛նկ սաստկութեամբ պիտի ցնցեմ կաւէ ոտքերով այդ հսկան որ վար պիտի գլորի ջարդուփշուր։

Այս ըսելով, Արման ոտքի ելած էր. աչքը կը շողար։ Մաթիլտ սարսուռ մը ունեցաւ։

—Իսկ... Պ. տը Սիլվըրէ՞ն, հարցուց վարանելով։

Արման լռեց պահ մը։

—Ձեր ամուսինը, ըսաւ վերջապէս, կա՛մ մեղսակիցը կամ զոհն է այն մարդուն. Բայց գթութի՞ւն մը կը զգաք անոր համար... դուք զոր նա երդուած է մեռցունել...

Տիկին տը Սիլվըրէյ երիտասարդին նայեցաւ։

—Կը վախնամ որ զայն պատժելով՝ բարկութեան և վրիժառութեան շարժումի մը տեղի կուտանք։

Առման տժգունեցաւ։

—Իրաւունք ունիք, ըսաւ։ Թող յանցաւորները պատժուին, բայց մեր ձեռքերն անարատ մնան։

Մաթիլտ ուրախութեան աղաղակ մը արձակեց.

—Հասկցա՞ք միտքս, շնորհակալ եմ։

Եւ երբ Առման շարժում մը կ'ընէր հեռանալու համար.

—Բարեկամս, ըսաւ տիկին տը Սիլվըրէյ կարմրելով, ա՛լ չ'պիտի տեսնեմ ձեզի։

Երիտասարդը մօտեցաւ.

—Մաթիլտ, յարեց, Պ. տը Սիլվըրէյի կեանքին մէջ գաղտնիք մը կայ զոր չէք գիտեր և զոր ես կը զգամ... կուզէ՞ք խոստում մը ընել ինձ։

—Խօսեցէ՛ք։

—Օր մը պիտի գայ թերեւս յորում պէտք ունենամ բոլոր ճշմարտութիւնը գիտնալու... այն օրը պէտք է օգնէք ինձ վեր առնելու քօղը որ կը ծածկէ այս երկու կեանքերը, պէտք է որ Պ. տը Պելէն և ձեր ամուսինը մեր առջեւ երեւան իրենց անամօթութեան բոլոր մերկութեամբը։

—Առմա՛ն։

—Ձեզ ի՞նչ փոյթ... քանի որ կ'երդնում բնաւ ձեռք չվերցունել անոր վրայ որ բոլոր երջանկութիւնս գողցաւ ինէ... մինչեւ որ ազատ չարձակէք զիս այս երդումէն, Պ. տը Սիլվըրէյ, ի՛նչ ալ գիտնամ, ո՛րքան ալ սոսկալի ըլլան ինձ յայտնուելիք գաղտնիքները, Պ. տը Սիլվըրէյ նուիրական պիտի ըլլայ ինծի...

—Կը հաւատամ ձեզ... Արդ, այն օրը որ հարցափորձէք զիս, պիտի պատասխանեմ...

—Շնորհակալ եմ։ Հիմակ թէեւ մոռէք, և պարահանդէս դառնանք... օրիորդ Լիւսի ձեզ սպասելու է անհամբերութեամբ։

Մաթիլտ երիտասարդին բազկին կրթընեցաւ։ Ջերմոցին դուռնէն դուրս ելլելու պահուն, կեցաւ։

—Բարեկամս, ըսաւ ցած ձայնով, չեմ գիտեր ինչո՛ւ... բայց ինծի այնպէս կուգայ որ ձեր ձեռնարկելիք պայքարին մէջ սոսկալի վտանգներ պիտի շրջապատեն ձեզի։

—Ինծի համար բնաւ վախ մի ունենաք։

—Նախազգացումի պէս բան մըն է զիս խռովողը... Դուք ալ խոստացէք ինծ որ խոհեմ ըլլաք։

Այնքան մօտ կը գտնուէին իրարու որ գրեթէ զիրար գրկած էին։ Սարսուռ մը յուզեց Առմանը։ Բուռն շարժումով մը սիրտին վրայ քաշեց Մաթիլտը։

—Եթէ մեռնիմ, գէթ չպիտի մոռնաք զիս։

Մանկամարդ կինը կամաց մը ազատեց ինքզինքը, և ձեռքը դնելով երիտասարդին սիրտին վրայ.

—Եթէ մեռնիք, ես ալ կը մեռնիմ, վասն զի կը սիրեմ ձեզի...։

Հեռացան։ Նոյն պահուն, եղենիի մը տերեւները բացուեցան մեղմիւ, և գլուխ մը երեւցաւ, սոսկատեսիլ, ծամածուռ։

—Ա՛հ, ա՛հ, իմ աղուորիկ սիրահարներս, մրմռաց անծանօթը, կ'երեւայ թէ կը դաւենք... ժամանակ է նախազգուշութիւններ ձեռք առնելու... Զգուշացէ՛ք։

Բ

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԾԱՆՕԹՆԵՐ

Այն անձը որ այսքան տարօրինակ կերպով երեւան ելած էր և որ լսած կ'երեւէր Պ. տը Պերնէյի և տիկին տը Սիլվըրէյի բոլոր խօսակցութիւնը, քիչ քիչ դուրս ելաւ կատարելապէս զինք ծածկող այն տարաշխարհիկ թուփէն։ Զարաչար չգործածելու համար մեր ընթերցողներուն համբերութիւնը, անմիջապէս ըսենք թէ անոնք որ կը յիշեն այս պատմութեան նախաբանին մէջ նկարագրուած դէմքերը, պիտի ճանչնային վարպետ Պիսքառը։ Եւ սակայն, բաց ի անասնային կիսադէմէն որով բնութիւնն օժտած էր զայն և զոր արդարեւ անկարելի էր ի բաց վանել, Պիսքառ մեծապէս կերպարանափոխուած էր... ի բարի՞ն. թերեւս։ Ամեն պարագայի մէջ իր դէմքը, իր դիմագծութիւնը, իր մազերը այնքան ճարտարօրէն բաղադրուած էին որ նախկին թիապարտէն՝ շպարի գիտութիւնը յաջողած էր հազիւ երեսուն տարեկան վայելչահասակ մարդ մը շինել, աւելի խիստ կամ դաժան դիմագծերով, վերջապէս, լուրջ մարդ մը, ինչպէս կ'ըսեն սովորաբար։ Իր արդուզարդը ճաշակի գլուխ գործոց մըն էր։ Մեծագին ադամանդներ կը շողային իր բարակ պաթիստէ շապիկին առջեւը. սքանչելի ձեռնոցներ կը կաղապարէին իր քիչ մը մեծ, այլ երկար և նուրբ ձեռքերը։ Մէկ խօսքով, վարպետ Պիսքառ, Պելէն դուքսին սրահները մտնելով կրնար առանց պերեւեթէօսի գիրք մը ունենալ ազնուականութեան և հարստութեան—զոր արդէն ի մի ձուլուած էին Լուի-Ֆիլիփի ժամանակ—ընծայած ամենէն նշանաւոր նմուշներուն մէջտեղ։ Պիսքառ ի՞նչպէս ջերմոցը կը գտնուէր. ոչ ոք պիտի կրնար բացատրել, ոչ իսկ տան վերատեսուչը որ այցելուները ներս կը մտցունէր անոնց անունները արտասանելով բարձրաձայն։ Վասն զի Պիսքառ զգուշացած էր անոր առջեւէն անցնելու։ Ջերմոցէն կուգար, առանց անցած ըլլալու ոչ մուտք դուռնէն և ոչ սրահներէն։ Քիչ յետոյ պիտի հասկնանք թէ որո՞նք էին Պիսքառի ծանօթ գաղտնի ճամբաները։ Այս պահուս, սրահներուն մէջ կը յառաջանար ճեղքելով հրաւիրեալներու բազմութիւնը, և կ'ուղղուէր դէպ ի Պ. տը Պելէն, որ յոյժ շահեկան խօսակցութեան մը բռնուած կ'երեւէր ժամանակին մեծ շահագէտներուն հետ, Պ. Պ. Սթէֆան և Բոյոմպէ, որք երկաթուղիի փառաւոր արտօնութիւն մը ձեռք բերած էին, Պ. Ալլառ, հռչակաւոր դրամատէրը որ միջազգային փոխառութիւնները կ'երագէր, և ուրիշ անխօս դերասաններ, շահաքաժիններու հոտ առնող, որք հեշտօրէն կը ծծէին այդ առանձնաշնորհեալ շուրթերէն արտաբերուած ամեն մէկ խօսքերը։

—Սիրելի տը Պելէն, կ'ըսէր Բոյոմպէ, որ մեծադանգուած մարմին մը և մսոտ շուրթեր ունէր, գիտէք թէ ձեր վրայ կը վստահինք։ Մեր վարչական խորհուրդը պիտի կազմուի ազնուականութեան և հարստութեան երեւելիներէն։

—Եւ հիմնարկուներու բաժնեթուղթերը ստոյգ արժէք մը ունին, կը յաւելուր Սթեֆան, կոպիտ մարդ մը որ կարծես երեսուն տարի առաջ գուշակած էր Կեղծ Միլիոնատէրներու Վերթիլեաքը։

Ամեն մէկ շարժումը յստակ և չոր էր, իբր թէ մեքենայի անիւ մը մէկէնմէկ կոտրած ըլլար։ Տը Պելէն շնորհալից ժպիտ մը ունէր այս շնորհալից առաջարկներէ իւրաքանչիւրին համար։

—Պա՛հ, կը յարէր Ալլառ սեղանաւորը, մէկ երկու միլիոն չնչին գումարի մը համար դուքսը աղաչել չի տար...

—Հէ՛, հէ՛, ոչ ալ հինգի, ոչ ալ տասնի համար, ըսաւ յանկարծ կծու և դաժան ձայն մը։

Խօսակցողները ետիննին դարձան։

—Ա՛հ, սիրելի պարոն Մանքա՛լն է։

Եւ բոլոր ձեռքերը, բաց ի դուքսինէն, երկնցան դէպ ի նորեկը։ Արդ, այս մարդը Պիսքառն էր։ Քանի որ Պ. Պելէնի կոչնականները կ'երեւի թէ Պ. Մանքալ անուամբ միայն կը ճանչնան զայն, կը խնդրենք ընթերցողներէն, որ լաւատեղեակ են, չմատնել անոր ծպտանքը։ Դուքսին ձեռնպահութիւնը չէր նշմարուած, միւսներն այնքան փութկոտութիւն ցուցուցած էին նորեկն ընդունելու ատեննին։ Սակայն, Պ. Մանքալ ողջոյններ կը շռայլէր։

—Ա՛հ, պարոններ, ո՞րչափ պատիւ... իրաւ որ արժանի չեմ...։

(Շարունակելի)

մ'ունենայ մեր վարժարանաց մէջ, և նոյն իսկ պարտաւորիչ ըլլայ ընդհանուր աշակերտաց համար, որոշ ժամ և կանոնաւոր դասընթացք հաստատուելով: Երաժիշտ-ուսուցիչներ կան որք կը գանգատին թէ աշակերտները զանազան կարգերէ ըլլալով դասաւանդութեան որոշ ժամ յատկացուած չէ Ձայնագրութեան. և այս գանգատը քիչ մը ցած ձայնով կ'ընեն, զի հակառակ պարագայի մէջ խնդիրն հացի վրայ կը դառնայ: Շատերն ալ կը հետեւին եղանակները գոց ընել տալու խղճալի դրութեան, որ աշակերտները ժամավաճառ ընելէ ուրիշ բանի չի ծառայեր, զի թութակի պէս սորվածնին քիչ յետոյ մոռնալով՝ եկեղեցւոյ մէջ երգելու ատեն կը շփոթին:

Վերջապէս, Մանկավարժականներու մէջ Եւրոպական Ձայնագրութեան աւանդելը բանաւոր չի կրնար ըլլալ: Եթէ փոխանակ օտար Ձայնագրութեան՝ մերինն ուսուցանելը մանկավարժական սկզբանց հակառակ է, ասոր ընելիք չկայ: Բայց ինչ որ մերն է, անոր նախապատուութիւնը չյարգելն ալ ամեն բանէ հակառակ է, մանաւանդ որ մերն յատուկ առաւելութիւններ ունի Եւրոպականին վրայ՝ ուսանելու և գրելու համար ներկայած դիւրութեան կրկին տեսակէտներով:

Ուստի, կը մաղթենք որ ի հնուց մեզ հասած Ձայնագրութիւնն իւր արժանաւոր դիրքը գրաւէ մեր եկեղեցեաց ու վարժարանաց մէջ, որ ապագայ սերնդեան հաղորդելու մեր աւագ պարտականութեան միակ միջոցն է: Կ. Գ.

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ուսուցչութեան ընտրելեաց քննիչ յանձնաժողովն իր իններորդ նիստը գումարեց երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ և կատարեց Ներկայացող գաւառացի ու Պոլսեցի ընտրելեաց քննութիւնները:

Յանձնաժողովոյ վերջին նիստը տեղի պիտի ունենայ օգոստոս 30, երկուշաբթի օր, ժամ 1 ½էն 8, որմէ վերջ ներկայացողներն յառաջիկայ 1894 տարւոյ յուլիս ամսուն միայն պիտի կրնան քննուիլ:

Սրուանձտեանց եղբարց փափագանաց համեմատ, վաղը, կիրակէ, Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Բերայի Երրորդութեան եկեղեցւոյն մէջ, ի հանգիստ հոգւոյ հոգելոյս Գարեգին եպիսկոպոսի Սրուանձտեանց և ի մխիթարութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան:

Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութեան Փոխանորդ Գեր. Տ. Գաբրիէլ Ծ. վարդապետի ի Տէր հանգուցեալ մօր, առաքինասէր Ճէվահիրճեան Զիպա Տիկնոջ վախճանման քառասներորդ օրն ըլլալով, յառաջիկայ կիրակէ օգոստ. 22, Ս. Խաչ Եկեղեցւոյս բարեխրատ քարոզիչ Գեր. Տ. Գրիգորիս Ս. Եպիսկոպոս Ալէաթճեան յատկապէս Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ ի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Թաղիս, և յետ աւարտման Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի վասն հոգւոյ հանգուցելոյն:

Ուստի, Թաղ. Խորհուրդս կը փութայ ծանուցանել զայս՝ հանգուցելոյն ազգականաց և բարեկամաց:

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Սկիւտար Սէլամիյէի
Վ. Ատենադպիր Ատենապետ
Ա. ԲԵՅԻՋԵԱՆ Գ. ՓԵՆԻՐՃԵԱՆ

Հետեւեալն հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզմէ.

Մեր եկեղեցական արդի Ձայնագրութեան հիմնադիր հին Պապա Համբարձումի դուստր Տիկին Եղիսաբէթ անշուք մահ մը ունեցաւ, երէկ, 20 օգոստոս, ի հասակի 85 ամաց:

Նոքա որք կախոզին են առ սէր մեր եկեղեցական երաժշտութեան, այսու յիշատակութեամբս առիթ կ'ունենան ընծայել իրենց յարգանքն առ նոյն հոգելոյս բազմարդիւն մշակն եկեղեցւոյ:

Թիֆլիզի ազգայինք, ինչպէս քանիցս ծանուցինք տեղւոյն թերթերէն առնլով, որոշած են յառաջիկայ 93—94 ձմրան եղանակին համար Թատերական փայլուն շրջան մը ունենալ և այս նպատակով կազմուած է ձեռնհաս մասնախումբ մը հարկ եղած կարգադրութիւնը տալու համար Թատերական գործին:

Մասնախումբին կողմէ մայրաքաղաքս եկած է դերասան Պ. Պետրոս Աբրահամեանց, արտօնութիւն ունենալով իր յարմար դատած դերասաններուն ու դերասանուհիներուն հետ բանակցիլ և պայմանագիր կնքել: Պ. Աբրահամեանց նախ և առաջ դիմած է տիկին Հրաչեային որ մեծ համակրութիւն կը վայելէ ի Կովկաս: Իր ընդարձակ կենսագրութիւնը, որ երկու ամիս առաջ հրատարակուեցաւ Մշակի մէջ, պատկերովն հանդերձ, արտատպուած ըլլալով Թիֆլիզի կարեւոր թերթերէ մէկուն մէջ, այս կրկին հրատարակութիւնք ո'չ նուազ գրգիռ եղած են իր բեմական փայլուն օրերու յիշատակը վերակենդանացնելու, որով Թիֆլիզի ազգայինք ջերմապէս փափագող են Պոլսեն հրաւիրուելիք արուեստագէտներուն գլուխը տեսնել տիկին Հրաչեան: Պ. Աբրահամեանց մասամբ համաձայնութիւն գոյացուցած է տաղանդաւոր դերասանուհւոյն հետ, և կը մնան քանի մը երկրորդական կէտեր որոց մասին հեռագրած է ի Թիֆլիզ և հրահանգ կը սպասէ Թատերական մասնախումբին կողմէ: Եթէ սպասուած պատասխանը, որ այսօր վաղը կը հասնի հեռագրաւ, հաստատական ըլլայ, տիկին Հրաչեայ յառաջիկայ չորեքշաբթի ճամբայ կելլէ Թիֆլիզ ուղեւորելու համար: Իրեն կընկերանան Պ. և տիկին Պընճէճեան, որոց հետ պայմանագիր կնքած է արդէն Պ. Աբրահամեանց, և հաւանաբար նաեւ Օր. Ազնիւ՝ Մնակեան Թատերախմբէն:

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ: Միջօրէին, Վեհ. Սուլթանը փառաւոր հանդիսիւ այդ մզկիթը գնաց և հոն ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ:

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին աւստրիական դեսպանն, առաջին թարգմանը, սերպիական դեսպանը, առաջին թարգմանը, իտալական դեսպանատան զինուորական կցորդը, կինը և պահակ շոգենաւին հրամանատարը, շուէտական դեսպանատան գործակատարն ու առաջին թարգմանը, ամերիկեան դեսպանատան առաջին թարգմանն ու կինը, օսմ. փօստներու տնօրէն Պ. Բօլաս և վաթսունի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ: Ներկայից ոմանք սենեկապետաց միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Դեր-գնդապետութեան աստիճան տրուեցաւ սպայակոյտի հազարապետ Սալէհ պէյի, որդի ընդհանուր սպայակոյտի նախագահ փոխանորդ Վսեմ. Նաճէմ փաշայի:

Իֆթիխարի ականաւոր պատուանշան տրուեցաւ Ծովային գործոց նախարար Վսեմ. Հասան փաշայի և Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշայի:

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Արտաքին գործոց նախարարութեան հիւպատոսական գործոց դիւանին առաջին քարտուղար Տաւհան Տիրան պէյի:

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ կայս. պալատան արաբերէն ու պարսկերէն թարգմանիչ Համտի պէյի:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՉԵՆՈՒՑՈՒՄ. — Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ արտօնութեամբ՝ աւստրիական դեսպան Պարոն Ֆօն Քալիչէ Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայանալու պատիւն ունեցաւ:

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ. — Եպարքոսական խորհրդական Թէվֆիք փաշա, որուն վէզիրութեան աստիճան շնորհուած է, Բ. Դրան կայս. դիւանատան առաջին թարգմանիչ Տավուտ էֆէնտի, որուն Պալայի աստիճան շնորհուած է, և սպայակոյտի Միրլիվա Շաքիր փաշա, որ Պուլղարիոյ օսմանեան դեսպան կարգուած է, կայս. պալատ երթալով իրենց շնորհակալութիւնները մատուցին և սենեկապետաց միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց:

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարար Վսեմ. Խալիլ Րիֆաթ փաշա և խորհրդականը Ահմէտ Րեֆիգ պէյ երէկ քննական պտոյտ մը կատարեցին մայրաքաղաքիս այլ և այլ թաղերուն մէջ և հանրային մաքրութեան համար հրահանգներ տուին:

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպան Պարոն Ֆօն Քալիչէ այս շաբթու արձակուրդով պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս: Ի բացակայութեան դեսպանին, գործակատարի պաշտօնը պիտի վարէ խորհրդական ու առաջին թարգման Պարոն տը Բալ:

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ. — Գաւառներէն հասած հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձը մեծ հանդիսիւ տօնուելով՝ ամեն կողմ ջերմ բարեմաղթութիւններ եղեր են վասն կենաց Ն. Կ. Վեհափառութեան: Նոյն օրուան երեկոյին լուսավառութիւնք, հրախաղութիւնք և խրախճանութիւնք կատարուեր են:

—Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձին առթիւ Կրետէի մէջ ազատ արձակուեր են իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասն աւարտող բանտարկեալք, որք բարեմաղթութիւններ ըրեր են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին:

ՆԻԳՏԷԻ և Ամասիոյ նորընտիր կառավարիչք՝ Նազըմ փաշա ու Մէհմէտ Ալի փաշա՝ Ներքին գործոց նախարարութեան կողմէ հեռագրական հրաման ստացած են փութով և ուղղակի իրենց պաշտօնատեղիներն ուղեւորելու համար:

ՄՈՒԼՔԻՅԷ վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներն, որք վկայական պիտի ստանան, թուով քսան և հօթն են, որոց քսանն և վեցն իսլամ և մին հայ՝ Համբիկ էֆէնտի:

Ասոնցմէ զատ կան 23 շրջանաւարտներ որք կա'մ օրինաւոր պատճառաւ չեն կրցած քննութեանց մէկ քանիին ներկայ գտնուիլ և կա'մ ամբողջ քննութեանց ներկայ գտնուելով մէկ քանի դասերու մէջ պակաս թիւ առած են: Ասոնց ալ քննութիւններն ամբողջացնելու վրայ են:

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ. — Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձին օրը՝ հինգշաբթի՝ տեղի ունեցաւ Էսկիշէհրէն ի Գոնիա շինուելիք երկաթուղւոյ գծին շինութեան սկզբնաւորութիւնը: Ներկայ էին Էսկիշէհրի գայմագամը, պաշտօնեայք և ընկերութեան պաշտօնեայք: Հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ եղան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին և բոլոր ներկայք «ամէն»ներով մասնակցեցան: Գիշերը շինութեան ընկերութեան գործարաններն ու կայարանը լուսազարդուած էին:

—Էսկիշէհրէն ի Քէօթահիա եղած մասին, որ 93 քիլոմեդր երկայնութիւն ունի, շինութիւնը մէկ տարիէն պիտի աւարտի:

ՌՈՒՍ ՀԻՒՊԱՏՈՍՔ. — Տրապիզոնի ռուսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Ալեքսանդր Սօրոքին՝ իր խնդրանօք քաշուեր է ծառայութենէ: Տրապիզոնի հիւպատոս անուանուած է արքունի խորհրդական Պ. Նիքօլա Մէջիկոնոֆ: Երուսաղեմի ռուսական հիւպատոսարանին քարտուղար Պ. Ալէքսիս Պէլիաջէֆ՝ Դամասկոսի հիւպատոս անուանուած է:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնն հետեւեալ շրջաբերականը կը հաղորդէ մեզ.

«Առողջապահական վարչութիւնն արտօնեալ է յայտարարելու թէ սխալ է այն զրոյց՝ իբր թէ Հելլէն կառավարութիւնը հնգօրեայ քարանթինա հաստատած ըլլայ Կ. Պոլսէն գացող նաւերուն համար: Մայրաքաղաքիս և արուարձանաց հանրային առողջութիւնը կատարելապէս բարւոք վիճակի մէջ է և ո'ր և է կասկածելի դէպք չէ պատահած:»

Կ. Պոլիս, 20 օգոստ. 93

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ դեսպան Պ. Վէլիմիրօվիչ երէկ Ֆէնէր գնաց և այցելութիւն տուաւ Յունաց Ամեն. Տ. Նէօֆիթօս Պատրիարքին:

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ—ԷՆԿԻՒՐԻԻ երկաթուղւոյ ընկերութիւնը զեղչ մ'ըրած է արմտեաց փոխադրութեան գնոյն վրայ: Էնկիւրիի կուսակալն հեռագրաւ զեկուցանելով Գոնիայի կուսակալին թէ երկաթուղւոյ ընկերութիւնն արմտեաց փոխադրութեան գնոյն վրայ հարիւրին երեսուն և հինգ զեղչ մ'ըրած է, ծանուցած է հաղորդել զայս երկրագործ դասուն: Ընկերութիւնն ալ յատուկ պաշտօնեայներ ղրկած է Էնկիւրիի շրջակայքը՝ փոխադրութիւնները դիւրացնելու համար:

Հայտար-Փաշայէն մինչեւ Էնկիւրի երրորդ կարգի տոմսակաց գինն, որ 170 ղրուշ է, զեղչ մը պիտի կրէ:

ՏԵՆԴ. —Պրուսայի Վէյէտոլէր գիւղին մէջ եղանակին բերմամբ երեւան եկած տենդէն թէեւ բաւական անձինք վարակուեր են, սակայն նահանգին կեդրոնէն ղրկուած բժիշկներու կողմէ ձեռք առնուած միջոցներու շնորհիւ ամէնքն ալ ապաքիներ են և այս առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին:

ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ ԴԱՏԱՍՏԱՆ. — Հագիգաթ կ'իմանայ թէ Դատական նախարարութիւնը հրահանգ տուած է Էնկիւրիի վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազին՝ դատաստանի ենթարկել Ավանոս գաւառակի նախնական դատարանին առաջին քարտուղարն որ օրինաց հակառակ ընթացից մէջ գտնուած է:

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ. — Արաբերէն Էլ Պէյան անուն նոր լրագրին շաբաթը մէկ անգամ պիտի հրատարակուի և առաջին թիւը լոյս տեսաւ Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձի օրը:

ԱՊԱՆԵԽԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔ. —Կայս. Իրատէ մը հրամայած է խոշոր մավոնա մը շինել և մէջը ապանեխական գործիք մը դնել որպէս զի Գավագի մաքրանոցին մէջ քարանթինա սպասող նաւերուն քով ղրկուելով ապանեխական գործողութիւնք կատարուին: Արդ, այդ մավոնային շինութիւնն աւարտած ըլլալով երէկ իրիկուն առողջապահական պաշտօնեայք շոգեմակոյկով Խասգիւղ գացին, ուր կը գտնուի այդ մավոնան, և ծովը իջեցնել տուին: Այս առթիւ ոչխարներ զենուեցան և բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին: Այդ մավոնան՝ Հոլանտայէն բերուած ապանեխական գործիքով հանդերձ մէկ շաբթէն Գավագ պիտի ղրկուի:

ՕՐԹԱՔԵՕՅԻ ոստիկանութեան գօմիսէր Ֆաիգ պէյ առաջին գօմիսէրութեան աստիճանին բարձրացած է, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց:

ԷՆԿԻՒՐԻԻ տիպար-ագարակին համար Փարիզէն մեքենայ մը բերել պիտի տրուի բանջարեղէններ չորցնելու յատուկ:

ԻԶՄԻՐԷՆ կը հաղորդեն հետեւեալ ոճիրը. Փափազօղլը Եորկի անուն եօթանասունհինգ տարեկան ծերունի մը իւր բոլոր ստացուածքը Մէրքինօ Բուխօ անուն մարդու մը յանձներ է, պայմանաւ որ մինչեւ մահը զինքը խնամէ, և անոր տունը կը բնակի եղեր: Վերջերս Բուխօ իմաց տուեր է թէ ծերունին կասկածելի հիւանդութենէ մեռեր է, սակայն դիակը քննելով հաստատուեր է թէ րէվոլվերով սպանուած է. ուստի Բուխօ ու տղան Ալէքսանտրօ ձերբակալուեր են, զի յայտնի եղած է թէ ծերունին ստացուածոցը ժամ առաջ տիրանալու դիտաւորութեամբ սպանած են զայն:

ԳԸՐԳ ՔԻԼԻՍԷԷՆ կը գրեն առ Սապահ թէ նոյն գիւղաքաղաքին մէջ հանրային մաքրութեան ուշադրութիւն չըլլար, ոչ ալ ուշադրութիւն կ'ընէ առողջապահական օրինաց և փտած պտուղներու վաճառումը չարգիլուիր, որով ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ:

ԾԽԱԽՈՏ. — Սէլանիկի մէջ մշակեալ ծխախոտներու գիները որոշելու առթիւ անհամաձայնութիւն մը ծագած էր երկու կողման գնահատիչներուն միջեւ: Արդ, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն հրամայած է Ելմտական նախարարութեան՝ ծանուցանել Րեժիի վարչութեան որպէս զի մինչեւ որ երրորդ գնահատիչ մը կարգուելու մասին որոշում մը տրուի, այժմէն վաճառուին մթերանոցներու մէջ փտելու վրայ եղող ծխախոտները:

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյ տեղեկանալով որ բաց ծովու մէջ լոգանալու դէմ եղած արգելքին հակառակ, այս միջոցիս ոմանք բաց ծովու մէջ կը լոգանան և աղէկ ցաւալի արկածներ կը պատահին, հրամայած է որոց որ անկ է որ առ այդ խիստ հսկողութիւն կատարեն և արգելուն բաց ծովու մէջ լոգանալը:

ՄԱՎԶԵՐԵԱՆ 285 սնտուկ հրացաններ ու յարակից գործիներ բերուելով յանձնուեցան Թնդանօթարանին:

ՊՐՈՒՍԱՅԻ երկրագործական տիպարագարակն աւելի զարգացեալ վիճակի մը վերածելու համար ունեցած երկրագործական գործիներու և անասնոց քանակութիւնը պիտի աւելնայ:

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Առջի գիշերն ոստիկանք Պոլսոյ Ջէլալ Մէյտանը թաղին մէջ վիրաւոր մարդ մը գտան: Այդ մարդ Մըսըր Չարշըի խանութպաններէն էր՝ Քէմալ անուն, որ հարցաքննուելով ըսաւ թէ անծանօթ մարդ մը զինքը վիրաւորած էր: Ոստիկանութիւնը խուզարկութիւններ կատարելով ձերբակալեց այդ ոճիրին հեղինակն, որ Ահմէտ Հիտայէթ անուն ջրհանկիր մ'է:

—Երեքշաբթի գիշեր Պէշիկթաշէն Օրթաքէօյ գացող ձիաւոր մը՝ Խանաւէճի Բանայոթ՝ սրընթաց արշաւած պահուն Յակոբ անուն մարդու մը զարնուելով երեսն ու աչքը վիրաւորեց. քիչ մը անդին ալ զինուոր մը մատը թեթեւապէս վիրաւորեց: Ոստիկանք հասնելով ձիաւորը ձերբակալեցին: Վիրաւորեալ Յակոբ հիւանդանոց տարուեցաւ:

—Երկուշաբթի օրն Արնաւուտքէօյի առջեւ մավոնա մը նաւակի մը զարնուեցաւ: Նաւակը շրջեցաւ և նաւավարն ու մէջը գտնուող ուղեւոր մը թէեւ ծովն ինկան, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցան:

—Անցեալ օր Նիկոմիդիոյ ծովախորշին մէջ նաւակէ մը հայ տղայ մը ծովն իյնալով խղդուեր է:

Փարիզի բժշկական համալսարանին մէջ իր ուսումն աւարտելով մայրաքաղաքս դարձած է Տօքթօր Մոսկոֆեան, որ մասնաւորապէս աշխատած է մանկաբարձութեան և կանանց զանազան հիւանդութիւններու ճիւղին: Երիտասարդ բժիշկը պատուաւոր դիրք մը բռնելու կոչուած է մայրաքաղաքիս բժշկական դասին մէջ, և յուսալի է որ քիչ ժամանակէն գնահատուի իր ճարտարութիւնը:

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆՔ

Մնակեան Թատերախումբը վաղը ցերեկ Սամաթիոյ Շէմս Թատրոնին մէջ պիտի ներկայացունէ ՎՐԷԺԽՆԴԻՐ ՄԱՅՐԸ, Թատերգութիւն վեց արարուածով, ի նպաստ Պալթազարեան էֆ.ի: Թատրոնին գիներն են՝ Օթեակք 50 և 40 ղրշ. Նստարանք 10 և 5 ղրուշ:

Վաղը գիշեր ալ, նոյն խումբը, Նշանթաշըի Օրօրա Թատրոնին մէջ պիտի ներկայացունէ ԼԸՌՈՒԺԻ ԴԱՏԸ, ի նպաստ Թատերապետ Մնակեան էֆ.ի:

* *

Ֆասուլեաճեան Թատերախումբն այս գիշեր Գնալըի Թատրոնին մէջ պիտի ներկայացունէ Կոլտոնիի ՏՈՆ ԿՐԷԿՈՐԻՕ անուն 3 արարով կատակերգութիւնը. խաղին դիւցազն Տոն Կրէկօրիոյի դերը ստանձնած է Թ. Ֆասուլեաճեան էֆ.: Ներկայացումը պիտի վերջանայ 48 ձայնոց Գլխոփոխինէ անուն ծիծաղաշարժ զաւեշտով մը:

Վաղը գիշեր ևս նոյն Թատրոնին մէջ պիտի ներկայացուի ՄԵՐ ԶԱՒԱԿՆԵՐԸ Թատերախաղը որուն գլխաւոր դերակատարներն են Թ. Ֆասուլեաճեան, Ս. Պէնլեան, Սէֆէրեան, Մատթէոսեան էֆէնտիները, և Տիկնայք, Զ. Հեգինեան, Ն. Սաթինիկ, և Օր. Քնար:

ԱԶԴ. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Օսմ. հանրային պարտուց փոխանակ պարտաթուղթեր ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ Օսմ. հանրային պարտուց երէկ հրատարակեալ ազդին համաձայն, կէս առ հարիւր (½ %) տոկոս մը պիտի վճարուի իրենց պարտաթուղթերուն անուանական արժէքին վրայ:

Ասոր համար պարտին 1893 Սեպտ. 1/13էն անդին ներկայացնել իրենց պարտաթուղթերուն թիւ 20 կտրօնները՝ սովորական կտրօններու հետ, Օսմ. կայս. պանքայի Պոլսոյ ճիւղին, Թարաքճըլար փողոց, Թիւ 15, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը, առտուան ժամը 10էն մինչեւ ժամը 2 յետ միջօրէի (Ը. Ե.):

Յիշեալ կտրօններուն փոխարէն իրենց պիտի յանձնուի ընկալագիր մը որով, 10 օր ետքը, իրաւունք պիտի ունենան իրենց տոկոսները ստանալու:

Կ. Պոլիս, 20 օգոստ. 1893

Պ. Պ. Օրթէքի և Վէյսի մրցումը, որ անցեալ կիրակիին համար ծանուցուած էր, վաղն իրիկուան յետաձգուեցաւ, որպէսզի քանի մը հեծելանուորդներ ալ կարենան մասնակցիլ մրցումին:

Վաղն իրիկուն, Թէփէ-Պաշըի պարտէզին մէջ, ժամ 9 ¾ին (Ը. Ե.) Պ. և տիկին Վէյս 50 անգամ պարտէզին շրջանը պիտի կատարեն 30 վայրկենի մէջ. անմիջապէս ետքը, Պ. Օրթէք պիտի մրցի հեծելանուորդներուն հետ, պարտէզին շրջանը կատարելով 120 անգամ: Հարկ չկայ կրկնելու թէ տեղացի ջրհանկիրները չպիտի ընդունուին այս մրցման: Պարտէզին մուտքն է 2 ղրշ. տղայոց համար՝ 1 ղրշ:

ԱԶԴ.—Պէշիկթաշի Սբ. Աստուածածին Եկեղեցւոյս վագըֆէն Սկիւտար Իծատիյէ Թէնսուֆ փողոց 2 եւ 4 թիւ երկու տուներուն կէսը մահլուլ մնացած ըլլալով, Թաղական խորհուրդս՝ միւս կէսերուն տիրոջ հետ յիշեալ երկու տուներն ի վաճառ հանած է, ուստի ներկայիւս կ'ազդարարուի թէ՝ ո'վ որ ծախու առնել կուզէ պարտի Թուականէս մինչեւ 31 օր ամեն ուրբաթ եւ կիւրակի առաւօտները դիմել ի խորհրդարան Թաղիս: Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ
Պէշիկթաշի
Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Մ. Ա. ԽԻՏԱՎԼԵՐԵԱՆ Թ. ԵՕՐՏԱՄԵԱՆ
8 օգոստ. 735 3—8

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀԱՎԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՓԵՇՏԱ, 1 Սեպտ.—Մէկ օրուան մէջ, Հունգարիոյ եօթն գաւառներու մէջ, 87 անձինք մեռան հնտախտէ:

ՊՈՒՔՐԷՇ.—Նորէն 18 բռնուած, 13 մեռած, 112 հիւանդ:

ՀՌՈՄ.—Երկու կասկածելի դէպք՝ Ջլախտանոցին մէջ: Երկու օրուան մէջ, ի Հաւռ 7 անձինք մեռած են հնտախտէ:

ՆԱՆՍԻ.— Երէկ հոս չորս անձինք մեռան հնտախտէ:

—Իշխանութեան ձեռք առած միջոցներուն հակառակ, Իտալացիք կը մեկնին այս ֆրանսական քաղաքէն:

ՉԵԹԻՆԷ.— Վեհ. Սուլթանի տարեդարձը մեծաշուք տօնեցաւ աստ:

ՄՈՆՑԱ.—Իտալիոյ գահաժառանգը գնաց Գերմանիա՝ ռազմափորձերուն ներկայ գտնուելու: Ի Քօպլենց պիտի տեսակցի Քաբրիվի կոմսին հետ:

ՓԱՐԻԶ. — Նիմի պատժական դատարանն Էկմօրդի դէպքերուն հետեւանօք ձերբակալուած վեց անձինք դատապարտեց մէկէ մինչեւ վեց ամսուան բանտարկութեան՝ իրենց անկարգ ընթացքին համար:

ՓԵՇՏԱ. — Մեծ ռազմափորձեր տեղի ունեցան ի Հունգարիա, ի ներկայութեան Կայսեր և զինուորական կցորդաց:

ՊԵՐԼԻՆ. — Գերման մէտէօրաբանք, շարժուն սառնակոյտերուն ընթացքն ու վիճակը դիտելով, կը գուշակեն թէ առաջիկայ ձմեռն յոյժ սաստիկ պիտի ըլլայ Եւրոպիոյ մէջ:

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Քուրսք քաղաքն երեք օրէ ի վեր կ'այրի: Կէսէն աւելին հրոյ ճարակ եղած է արդէն:

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 21 Օգոստոս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ	
3 ամիս Լոնտրայի վրայ	109 ³/₈
3 » Փարիզի	23 05
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ	
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ. Սէրի)	24 22
Բերայի մէջ	— —
Առաւօտուն բացուելուն	24 19
Կէս օրին	24 19
Թանզիմաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ	— —
» » ժամ 5ին	— —
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ	
Փոխառութիւն ... Սէրի Ա.	54 25
» ... Բ.	34 75
» ... Գ.	23 19
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ	
Սօսիէթէ Ժէնէրալ ... Անգ. Լր.	— —
Քրէտի Ժէնէրալ » »	7 24
Պանք տը Քօնս » »	3
Օսմ. Շէմէն տը ֆէր » »	2 40
Րէժի ... Օսմ. Ոսկի	16 33
Թրամուէյ » »	582 ½
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ » »	320
Րումելիի Երկաթուղի ... Ֆր.	86 50
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի	35
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	
Օսմանեան ոսկի ... ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց »	87 20
Անգլիական ոսկի »	110 10
Մարք Գերմանական ոսկի »	107 23
Ըմբէրիալ »	90 22
Քըլիլէ »	51 19
Վալըլ Ալթըղրամ »	8 70
Մէճ. արծաթ (տարբ.) »	107 37
Մանր արծաթ	103
Մէճիտիյէ »	97
Թասֆիյէ »	— —
Տալոնի Ղալաթիոյ Սակարանի	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 1 Սեպտեմբեր	
Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 20
» » 4 ½ %	104 57
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 55
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	485 62
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	453
Օսմանեան Երկաթուղի	87 75
» Րէժիի բաժնեթուղթ	385
Պանք Օթօման	577 50
Քրէտի Լիօնէ	776 25
Իտալական Ռանթ 5 %	83 75
Եգիպտական միացեալ	— —
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 325
Օսմանիյէ Օսմանեան քօնսօլիտէ	412 50
ԼՈՆՏՈՆ, 1 Սեպտեմբեր	
Անգլ. քօնսօլիտէ	97 50
Օսմ. » Սէրի Դ.	22 ³/₈
» » » Ա.	54 25
» » » Բ.	34 75
» » » Գ.	23 50
Օսմ. փոխառութիւն 1871	98 50
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	96
Պանք Օթօման	12 93
Այտընի երկաթուղի	11 50
Դամասկոսի երկաթուղի	13 50
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	100 12
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	— —
Տօմանիք (փոխառ. Ռոչիլտ)	102 75
Հելլենական 5 %	37 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 500
ՎԻԵՆՆԱ, 1 Սեպտեմբեր	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 25
» Փարիզի »	48
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթ	190
» երկաթուղի	49
ՊԵՐԼԻՆ, 1 Սեպտեմբեր	
Օսմանեան Երկաթուղի	83 60
Օսմ. Րէժի	190
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 235
» Փարիզի »	80 40

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ յուլիս ամսոյ նուիրատուաց անուանքը.

Բարեգութ Տեարք և Ազնուափայլ Տիկնայք, Աֆիոն-Գարահիսարի բարեպաշտ ազգայինք նախաձեռնութեամբ եւ ջանիւք տեղւոյն Պատ. Թաղ. Խորհրդոյ ձեռամբ Մկրտիչ Մէյմարեանի 3966 ղրուշ, Ատաբազարու Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ շրջագայած պնակաց հասոյթ ձեռամբ Պետրոս Սէմիզեանի 2160, բարեսէր Ոմանք 1620, Գառնիկ Համբարձումեան մատաղացն համար 540, Սալմաթօմրուքի Աղքատախնամ ընկերութեան վճարեալ հասոյթն % 10,484 ¾, Խօրասան գիւղի ազգայինք 428, Տ. Արիստակէս Սեդրակեան և Տ. Սարգիս Տ. Գասպարեան 324, Տիկին Տիրուհի Արզըեան 108, Յակոբ Վանենց Մարաշ բնակեալ 108, Տիկին Մ. Արզըեան 54, Տիկին Լիւսի Արզըեան 54, Տիկին Վասիլիկ Վանքեան 30, Ի Մեծ Կղզի բնակեալ Յակոբ Մարտիկեան 27, Մնե. Յակոբ Գարամանեան 20, բարեսէր երիտասարդ մը 20, Պաֆրացի Կարապետ Տօքթօրեան՝ ձեռամբ Մերկերիոս Ճէլլեան պատուելիի 20, Բարեսէր Ոմն 20, գումար 9983 ¾ ղրշ. ընթացիկ դրամ:

Պատրիկ Կիւլպէնկեան 2 գառն, Տիկին Արուսեակ Պ. Պէշլէրեան 1 ոչխար, Սարիմ Կարապետեան դեղագործ յէնի-Գավու 1 ոչխար, Տիկին Մարիամ Մ. Մանուկեան 1 բաղնիք բրինձ, Տիկին Սողովմէ Պէշպէշեան 1 գորգ (105 սանթ. լայն, և 160 սանթ. երկ.), Տ. Յովհաննէս Ճանիկեան 1 սեղանի սփռոց, Կ. Եավրուեան և Յ. Իսագուլեան 24 հատ ցնցուղ թիթեղեայ, 85 հատ փոքր ջրի գաւաթ թիթեղեայ, 17 հատ մեծ ջրի գաւաթ թիթեղեայ, 1 հատ տուփ թիթեղեայ, Աֆիոն Գարահիսարի Ազգայինք նաեւ 62 հատ երկայն կտաւ շապիկ 46 կտոր շապիկցու կտաւ, 75 հատ խավլու 22 հատ բէշկիր զանազան տեսակ, 1 թալլիճակ 1 ուշկուր կտաւ 5 կտաւ սաւան, Գեր. Սիմէոն Արք-եպիսկոպոս Սէֆէրեան 6 օրին. բովանդակութիւն Ազգ. տեղ. 2 օրի. պատմ. կամ ուղեծ Սրբ. տեղեաց, Գրավաճառ Գասպար Գայսէրլեան 100 օրի. Մուսավվէր սարֆ. օսմ. 100 օրի. Իմանլաշ ըզգասը 100 օրի. Թարիխի նացիմա 100 Րըգա մէշգի 100 օրի. Րըգա խաթթի իլէ, Գրավաճառ Յովհաննէս Գայսէրլեան 20 օրի. Թուր. Ֆրանս. բառարան, 20 օրի. Լէքթիւր մօրալ 20 օրի. Էլէքթրիք 10 օրի. Թիւրքճէ պէյան 50 օրի. Մանզէնը գավաքիտ 5 Մուսավվէրը ճիհան 1 օրի. չիֆթճիլիկ, Վահան Զարդարեան 15 օրի. խաչի ճառ 15 օրի. իրազիտութիւն, Ս. Երուսաղիմայ ագարակէն 1036 հօխա յարդ, 2400 հատ ձմերուկ, Ռոտոսթոյի Պոմթանճը բարեպաշտ ազգայինք 3100 հատ սեխ և ձմերուկ, Գարթալի պարտիզպան բարեպաշտ ազգայինք 4500 հատ բաթլիճան:

Ի դիմաց Հոգաբար. Ազգ. Հիւանդանոցի
Վ. Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
ՍԱՐԳԻՍ Յ. ԹԱՇՃԵԱՆ [illegible] Յ. ԽՈՐԱՆՊՈԼՈՒԵԱՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Դրամագլուխ 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կեդրոնատեղի Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ
Համիտիյէ փողոց, Թիմուր խան
ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ Ի ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ
Ի ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղեր
Ատալիա
Ատանա
Այտըն
Հալէպ
Աղեքսանդրիա
Ադր.պօլիս
Էնկիւրի
Պաղտատ
Պէրութ
Պրուսա
Դամասկոս
Գօնեա
Լառնաքա
Դենիզլի
Լիմասոլ
Մերսին
Նազիլլի
Նիկոսիա
Ուշաք
Փիլիպէ
Բոր-Սայիտ
Ռուսճուք
Սելանիկ
Սամսոն
Իզմիր
Սոֆիա
Տրապիզոն

Պարտաթուղթերու եւ արժէթուղթերու յանձնման փոխարէն ստակ փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով:

Դրամագլոյ արժէթուղթերու:

Հանում փոխանակագրերու, չէքերու, վարկաթուղթերու եւ հեռագրական հրամանագրերու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ:

Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժէթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու:

Գանձում կտրօններու, արժէթուղթերու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ: Վաճառում եւ գնում դրամներու:

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հաստատ տոկոսի սակերով.

Տարին 2½ % մէկ տարուան պայմանաժամու աւանդի համար.

Տարին 1½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար:

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց աստի փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իբր աւանդ:

Բերայի գրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն: Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակահանութեան զանազան թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտաթուղթեր, օսմանեան պարտաթուղթեր, հելլենական պարտաթուղթեր, Պանամայի պարտաթուղթեր, եւ այլն եւ այլն:

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտաթուղթերու բրօմէսներ, եւ արժէթուղթեր կ'ընդունին, ընթացիկ հաշուով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի տարին 3 % տոկոսով:

ՆԱՄԱԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷ

ՈՒՍԹՐ, 3/15 Օգոստոս

Արծաթի խնդիրն որ աշխարհի գրեթէ ամեն կողմը դղրդման նիւթ կը մատակարարէ, իր մեծ ու կարեւոր ազդեցութիւնը հոս՝ Միացեալ Նահանգաց մէջ ալ ի գործ դրաւ։ Քոլորատօ և Վերճինեայ նահանգներու մէջ արծաթի հանքատեղերն ի սպառ դադրեցուցին իրենց գործն՝ հազարաւոր գործաւորներ անգործութեան դատապարտելով, այնպէս որ 100էն 10ը միայն կը գործէ այժմ այն գործաւորական բանուկ աշխարհին մէջ։ Սակայն, չխօսակը խօսելով, այս ամեն ձախորդութիւնք միայն արծաթին վերագրել ճշմարտութիւն չպիտի ըլլար, քանի որ Քլիվլէնտ արծաթի խնդրոյն հետ մաքսի կնճռոտ խնդիրն ալ սեղանի վրայ դրաւ։

Մենք ալ անշուշտ այս ընդհանուր դադարէն ստիպուած՝ Պօսթօնի նման բազմամարդ քաղաք մը մնալ չպիտի սիրէինք, ուստի անկից կը մեկնինք խմբովին դէպի լեռնային քաղաքներ, կեանքի անխուսափելի ծախքերէն մասամբ ազատելու նպատակաւ։ Խմբովին Ուսթր կը չուենք, տեսնելու աւելի հոծ բազմութիւն մեր հայ գաղթականութեան և այցելել մեր եկեղեցին։

Երբ Ուսթր մտանք, խորհեցայ Արեւելքին թղթակցութիւն մը գրել և լաւ ալ նիւթ ունէի․ նկարագրել մեր Ս. Փրկիչ մատուռն, համառօտակի տեղեկագրելով անոր տնտեսական վիճակը, բայց որչափ յուսախաբ եղանք՝ երբ հետեւեալ օրը կիրակի ըլլալով եկեղեցի դիմեցինք մեր քաղցրանուագ շարականները լսելու և աղօթքի տուած սփոփանաց քաղցր տպաւորութեան տակ մնալու տենչանքով․ մատուռը գոց գտանք։

Արժ. Յովսէփ վարդապետ Սարաճեան, Ամերիկայի Հայոց հոգեւոր հովիւը, առենէ մը վեր Քուինսիկմնտ գացած էր և հոն կը բնակէր. Քուինսիկմնտ գեղեցկակառոյց մ՚է ուր ամրան տաքերուն կը դիմեն ամէն կարգի մարդիկ։ Անշուշտ Սարաճեան Հայր Սուրբն ալ ամերիկեան սովորութեան մը հետեւելով ամառուան երեք ամիսներուն մէջ արձակուրդ բռած էր։ Ձմեռներն ալ կիրակէ օրերը միայն արարողութիւն կը կատարուի մեր մատրան մէջ։ Այս առթիւ ժողովրդեան մեծամասնութեան մէջ, զոր գաւառացի գիւղացիները կը կազմեն, գանգատներ լսեցի թէ այն մատուռը զոր իրենց քրտանց վաստակէն կանգնեցին, փակ կը մնայ այսպէս օրերով ու շաբաթներով։ Գիտէք թէ որչա՜փ ջերմեռանդ են մեր գաւառացի եղբայրները իրենց կրօնքին մէջ․ անոնց համար մեծ չափ նորութիւն իսկ [illegible] եկեղեցւոյն մէջ՝ քրեական յանցանք կը համարուի, ուր միայն եկեղեցւոյ մշտավառ կանթեղը մարած տեսնել ամիսներով։

Նոյն եկեղեցւոյն մէջ վարդապետ և դպիր չը տեսանք, գէթ եկեղեցւոյ շէնքն ու նորա ներքին նկարագիրն ընենք։

Մատուռը փայտաշէն է, քառակուսի գիրքով․ մէկ աւագ խորան ունի և երկու աւանդատուն․ խորանին մէջ կախուած է Աստուածամօր պատկերը՝ Քրիստոս ի գիրկ, զոր նուիրած է Պօսթօնաբնակ հայ նկարիչ Պ. Գառնիկ Էքսէրճեան․ այս պատկերն համեստ և չքնաղ տեսիլ մ՚ունի, որոյ առջեւ կարգաւ շարուած են աշտանակներն․ հոս կանթեղ չկայ։ Սրահին մէջ երեք կարգի վրայ շարուած են նստարաններ որոց ամենը աւելի քան 300ի մօտ ժողովուրդ կրնան պարունակել․ դուրսը նեղ անցք, ուր նահապետական սովորութեան համաձայն՝ եկեղեցպան մը կը կանգնի իւր «չէն կեցէք»ները կրկնելու համար․ տուփ մըն ալ տեսայ որուն վրայ գրուած էր [illegible]․ լաւ առիթ մ՚է յիշելու թէ Ուսթրի գաղթականութիւնն աւելի հիւրասէր և աւելի աղքատասէր է քան ուրիշ քաղաքներու մէջ․ թերեւս այս բարի սովորութիւն եկեղեցւոյ ազդեցութենէն կը մնայ։

Եկեղեցին օծուած է երկու տարի առաջ․ ամբողջ ծախքն եղած է գրեթէ 10,000 տոլար․ միայն 4,000 տոլար պարտք մնացած է քան տարիէն վճարելու պայմանաւ, զոր գանձած են կարող դրամատունէ մը դոյզն տոկոսով։

Ուսթր այժմ 800ի մօտ հայ գաղթական կը պարունակէ․ անոնցմէ միայն 100ը կը գործեն։

—Այն թելի մեծ գործարանին մէջ, ուր սովորաբար կը գործածէին 5,000 գործաւորներ, այսօր 1,000ը միայն կը գործեն. Արծաթի անկման համար վախցողները շատ են․ եթէ գործերն այսպէս երթան, վիճակնիս դէշ է։

* * *

ԱԶԴ.—Մի տիփլօմով, վեց արծաթ միտալօք և բազում վկայականօք վարձատրուած ուսուցիչ մը կը փափագի այցելութեամբ դաս տալ թէ վարժատանց և թէ տանց մէջ, դիւրընծայ ոճով և ձեռնտու գնով։

Ցանկացողք՝ կրնան դիմել Խմբագրատանս։ 751 2—3

ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

Վ Ճ Ի Ռ Ը Ն Ե Ր

ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ԱՏԵՆԻ ՊԱՏԺԱԿԱՆ ՃԻՒՂԻՆ

(Շարունակութիւն երէկի թիւէն և վերջ)

Նախագահը յայտարարեց թէ Գրիգոր, որուն մեղապարտութեանը համար երկու երրորդ մասի մեծամասնութիւն գոյացած չէր, և Արշակ, Աւետիս, Յովհաննէս, Խաչատուր, Պետրոս, Սահակ, Միքէ, Գրիգոր, Ղազարոս, Նահապետ, Ծիվան, Առաքել և Գրիգոր, որոց անպարտութեան համար վճիռ տրուած էր, պէտք է որ ազատ արձակուին՝ եթէ ուրիշ պատճառաւ մը բանտարկուած չեն։ Հետեւաբար այդ անձինք մեղապարտներու մէջէն հանուեցան։

Ընդհանուր դատախազ Արիֆ պէյ պահանջեց որ մեղապարտ ճանչցուած Անտոն Ռշտունիի, Ճէպիտճիլեան Յակոբի, Ալաճաճեան Կարապետի, Տէօքմէճեան Բարսեղի, Դանիէլ վարդապետի, Թումաեան Կարապետի, Գայաեան Յովհաննէսի, Քէրթմէնօղլը Գարօի, Յակոբ Բէկլօի, Քէչէճեան Միսաքի, Ծիվանեան Մարտիրոսի, Արզմանօղլը Յովհաննէսի, Եաղուպօղլը Փանոսի, Աչըք Բարսեղօղլը Կիւլպէնկի, Կէզիր Թորոսօղլը Միրիճանի, Պետրոսօղլը Միսաքի, Կիւրինցի Թորոսի, Տապպաղեան Յակոբի, Կէմէրէկցի քարոզիչ Մարտիրոսի, Մարզուանցի Փափազեան Մկրտիչի, Գարակէօզօղլը Արթինի, Էվէրէքցի Վարնօղօղլը Գաբրիէլի, Կիւրինցի Կարապետի, Զօլաքեան Յակոբի, Պօյաճեան Ստեփանի, Քէպապճեան Սինեքերիմի, Յօհանօղլը Մամասի, Տօլօնեան Յակոբի, Վարդանեան Միհրանի, Գալըպճը Մօզոյի, Սիմաւօղլը Արթինի, Սուրբիկի, կառապան Յովհաննէսի, Գարա Քիւլահօղլը Յովհաննէսի, Գարա Բարսեղօղլը Դանիէլի, փաստաբան Արսէնի, Օղլաքճեան Խաչատուրի, ուսուցիչ Շաւարշի, Ուզունօղլը Գալուստի, Ատիրեան Ղազարոսի և Միտիլօղլը Սարգիսի համար պատիժ որոշուի ըստ տրամադրութեան Պատժական Օրինաց 54րդ յօդուածի յաւելուածին, իսկ Ճէվահիրճեան Ռուբէնի համար նոյն Օրինաց 65րդ յօդուածի տրամադրութեան համաձայն։

Պաշտպան փաստաբանք՝ Աւագեան Գէորգ, Շահինեան Կարապետ, Շամլըեան Արթին, Ապաճեան Մամաս, Իզզէթ, Լազարաքի, Աղիզեան Նազըմ, Չէչէեան Յակոբ և Նազարէթ էֆէնտիները պատժոյ թեթեւացում խնդրեցին։ Փաստաբաններէ Նազարէթ էֆէնտի խնդրեց որ իւր փոխանորդեալներէն Ճէվահիրճեան Ռուբէն օրինական պատժէ զերծ կացուցուի, որովհետեւ նախնական քննութեանց տեղեկագրոյն ներքեւ Կեսարիոյ կառավարչին գրած ծանօթութենէն հասկցուած է թէ Ռուբէն դիւրացուցած է խռովարարական թուղթերու երեւան հանուելուն ինչպէս նաեւ մեղապարտներէ Անտոն Ռշտունիի ու Աչըք Բարսեղօղլը Կիւլպէնկի ձերբակալութեանը։

Այդ տեղեկագիր կարդացուեցաւ որուն պարունակութիւնն էր նախնական քննութեանց համառօտութիւնը, գրաւուած թուղթերու և գոյքերու ցանկը ինչպէս նաեւ թէ Ճէվահիրճեան Ռուբէն ինքն իրմէ յանձնած էր խռովարարական ընկերութեան թուղթերը կրող սնտուկին տեղերն և խռովարարական գործիքներին կանոնագիրն և թէ խռովարարները երեւան հանելու գործը դիւրացուցած էր։

Ետքը կարդացուեցաւ անձնական դատախազներէն Եամճըօղլը Իզզէթ աղայի և հեռագրական ու թղթատարական ընդհանուր տնօրէնին կողմէ մատուցեալ երկու աղերսագիրն ինչպէս նաեւ սպանեալ Մուսթաֆա հօր Մէհմէտ Ջավուշի աղերսագիրն, որով կը յայտարարէր թէ իւր վիճակը չէր ներեր որ Էնկիւրի բնակի և իւր տղան սպաննող Արզմանօղլը Յովհաննէսի համար ալ հարկ եղած օրինական գործողութեանց կատարումէն զատ ուրիշ բան մը չէր պահանջեր։

Եամճըօղլը Իզզէթ իւր աղերսագրով յայտարարելէ յետոյ թէ Փանոս և Միսաք կողոպտած էին 21 ու կէս ոսկի արժող ձին հանդերձ կազմածով, 220 ղրուշ արժող արծաթ ժամացոյցն ու շղթան, հարիւր ղրուշ արժող հրացանը և 57 ղրուշ արժող պայուսակը, կը խնդրէր որ այդ գումարէն զեղչելով իրեն թողուած ձիուն արժէքը, որ է 350 ղրուշ, մնացեալ 2225 ղրուշն, որ իւր անհատական իրաւունքն է, գանձուի մեղապարտներէն։

Էնկիւրիի հեռագրական ու թղթատարական ընդհանուր տնօրէնն ալ իւր աղերսագրով խնդրած է մեղապարտներէն գանձել եօթը մասերէ բաղկացեալ 20,062 ղրշ. 25 փարան, զոր 1308 տարւոյ հոկտեմբերին Մուջալլիի կողմը Ագկէտիլ անուն տեղը յարձակում կրող թղթատարէն կողոպտած էին խռովարարական ընկերութեան անդամք։

Իզզէթ, որ դատարանին մէջ ներկայ էր, կրկնեց իւր աղերսագրոյն իմաստը։ Հարցուեցաւ իրեն թէ իւր այդ պահանջումն ինչպէ՞ս պիտի ապացուցանէր։ Պատասխանեց թէ այդ ձիուն, ժամացոյցին, հրացանին ու պայուսակին համար ի վերեւ ցոյց տուած արժէքը գիտեն և կը հաստատեն բուն իսկ Կեսարացի և այժմ Էնկիւրի բնակող հանրային պարտուց վարչութեան դէտերէն Ալի աղա և հեծեալ ոստիկան-զինուոր Ալի աղա և թէ անոնց միջոցաւ պիտի ապացուցանէ։ Այս պատասխանին վրայ որոշուեցաւ կոչել այդ երկու անձերն, որք ներկայացան և իրենց յայտարարութիւնք զատ զատ լսուեցան։ Անոնցմէ դէտ Ալի աղա ըսաւ որ անձնական դատախազ Իզզէթ աղայի գողցուած ձին 16 ոսկւոյ փոխարէն Աֆշարլիէ մը գնած էր և 20 ոսկւոյ չափ արժէք ունէր, թէ իրմէն լսած էր որ ժամացոյցը 225 ղրուշի առած է, թէ հրացանը 100 ղրուշ կարժէր եւ պայուսակն ալ 56 ղրուշ և թէ աւազակաց կողմէ ձգուած ձին ալ փուտ և անարժէք ձի մը ըլլալով՝ հազիւ 350 ղրուշ կարժէր։ Ոստիկան-զինուոր Ալի աղա յայտարարեց թէ անձնական դատախազ դէտ Իզզէթ իւր ձին 16 ոսկիի առած էր Աֆշարլիէ մը և թէ ուրիշ տեղեկութիւն չունէր։

Հեռագրական ու թղթատարական տեսչութեան փոխանորդ Պէքիր Րահմի էֆէնտի կրկնեց իւր աղերսագրոյ պարունակութիւնը։ Հարցուեցաւ իրեն թէ կողոպտուած գումարին համար ցոյց տրուած քանակութիւնն ինչպէս պիտի ապացուցանէր։ Պէքիր Րահմի էֆէնտի ցոյց տուաւ թուղթ մը որ կը պարունակէր Մատէնի թղթատարէն կողոպտուած աւանդներու արձանագրութեան վաւերացեալ մէկ օրինակը։ Այդ թուղթ կարդացուելով հասկցուեցաւ թէ կողոպտուած աւանդներու ընդհանուր գումարն է 20,062 ղրշ. 25 փարա, որոյ մանրամասնութիւնն է հետեւեալը․ Շէվքէթ էֆ.ի կողմէ յԷնկիւրի Սաատուլլահ էֆէնտիի ուղղեալ մէկ կտոր աւանդ՝ 1000 ղրուշ, Ջերատէ Նուրի էֆէնտիի կողմէ յԻւսքիւպ՝ Մէհմէտ աղայի ուղղեալ՝ 600, Քարբերդէն Մարուֆէի կողմէ ի Լազսօն՝ Գանթարօղլը Իսմայիլի ուղղեալ 500, Սեբաստիայէն Իպրահիմ էֆէնտիի կողմէ ի Նեվշէհր՝ Մէհմէտ էֆէնտիի ուղղեալ 150, Մուջալլիի հանրային պարտուց վարչութեան կողմէ Կ. Պոլսոյ կեդրոնին ուղղեալ 17000 ղրուշնոց ոսկի, Մուջալլիի գայմագամին կողմէ Էնկիւրիի կուսակալութեան ուղղեալ 775 և Մուջալլիի նախնական դատարանի նախագահին կողմէ Եօզղատի ընդհանուր դատախազի օգնականին ուղղեալ 37 ղրշ. 25 փարա։

Ընդհանուր դատախազ Արիֆ պէյ առաջարկեց որ Իզզէթ աղայի պահանջած անհատական իրաւունքն և թղթատարական յատուկ կողոպտեալ դրամները՝ մեղապարտներէն գանձուելու համար որոշում տրուի։

Մեղապարտներն հարցման մը պատասխանելով՝ ըսին թէ այս պահանջմանց, վկայութեանց և առաջարկութեան համար ուրիշ ըսելիք մը չունէին։ Նախագահն յայտարարեց թէ այս կէտի վերաբերեալ դատավարութիւնն ալ աւարտած էր և դատաւորք խորհրդակցութեանց սենեակը քաշուեցան։

⁂

Դատարանը խորհրդակցութիւններ կատարեց որոշելիք պատիժներուն վրայ և նկատելով Անտոն Ռշտունիի, Ճէպիտճիլեան Յակոբի, Ալաճաճեան Կարապետի, Տէօքմէճեան Բարսեղի, Ճէվահիրճեան Ռուբէնի, Դանիէլ վարդապետի, Թումաեան Կարապետի, Գայաեան Յովհաննէսի, Քէրթմէնօղլը Գարօի, Բէկլօ Յակոբի, Քէչէճեան Միսաքի, Ծիվանեան Մարտիրոսի, Տապպաղեան Յակոբի, Կէմէրէկցի քարոզիչ Մարտիրոսի, Մարզուանցի Փափազեան Մկրտիչի, Գարակէօզօղլը Արթինի, Էվէրէքցի Վարնօղօղլը Գաբրիէլի, Կիւրինցի Կարապետի, Զօլաքեան Յակոբի, Պօյաճեան Ստեփանի, Քէպապճեան Սինեքերիմի, Յօհանօղլը Մամասի, Տօլօնեան Յակոբի, Վարդանեան Միհրանի, Գալըպճը Մօզոյի, Սիմաւօղլը Արթինի, Սուրբիկի, կառապան Յովհաննէսի, Գարա Քիւլահօղլը Յովհաննէսի, Գարա Բարսեղօղլը Դանիէլի, Օղլաքճեան Խաչատուրի, Ուզունօղլը Գալուստի, Միտիլօղլը Սարգիսի, փաստաբան Արսէնի և ուսուցիչ Շաւարշի գործերն ու ընթացքը, ինչպէս նաեւ Արզմանօղլը Յովհաննէսի, Եաղուպօղլը Փանոսի, Աչըք Բարսեղօղլը Կիւլպէնկի, Կէզիր Թորոսօղլը Միրիճանի և Պետրոսօղլը Միսաքի՝ Պատժական Դատավարութեան առժամեայ Օրինաց 299րդ յօդուածի տրամադրութեանը համաձայն ամենէն ծանր պատիժ հրաւիրող ոճիրները կը համապատասխանեն Պատժական Օրինաց 54րդ յօդուածի յաւելուածին տրամադրութեան։

Եւ նկատելով որ նոյն յօդուածի յաւելուածը կը տրամադրէ թէ․

«Այն անձինք, որք կը ձեռնարկեն օսմանեան տէրութեան երկիրներու մէկ մասը, կամ մէկ բաժանմունքը և կամ առանձնաշնորհեալ նահանգներէ մին՝ ամբողջովին կամ մասամբ բռնութեամբ միացնելու առանձնաշնորհեալ երկրի մը և կամ ընդհանուր առմամբ օսմանեան երկիրներու մէկ մասը կառավարութեան վարչութենէն անջատելու, մահուամբ կը պատժուին, և եթէ պատիժ թեթեւցնելու նպաստող պարագայներ տեսնուին, առժամեայ բերդարգելութեան կը դատապարտուին՝ հինգ տարիէն վար չըլլալու պայմանաւ»․

Հետեւաբար այդ յօդուածի տրամադրութեան համաձայն՝ անոնցմէ Անտոն Ռշտունին, Ճէպիտճիլեան Յակոբը, Ալաճաճեան Կարապետը, Տէօքմէճեան Բարսեղը, Դանիէլ վարդապետը, Թումաեան Կարապետը, Գայաեան Յովհաննէսը, Քէրթմէնօղլը Գարօն, Յակոբ Բէկլօն, Քէչէճեան Միսաքը, Ծիվանեան Մարտիրոսը, Արզմանօղլը Յովհաննէսը, Եաղուպօղլը Փանոսը, Աչըք Բարսեղօղլը Կիւլպէնկը, Կէզիր Թորոսօղլը Միրիճանը, Պետրոսօղլը Միսաքն և Կիւրինցի Թորոսը միաձայնութեամբ մահուան դատապարտեց։

Թօլասցի Տապպաղեան Յակոբը, Կէմէրէկցի քարոզիչ Մարտիրոսը, Մարզուանցի Փափազեան Մկրտիչը, Գարակէօզօղլը Արթինն, Էվէրէքցի Վարնօղօղլը Գաբրիէլն և Կիւրինցի Կարապետն՝ միաձայնութեամբ՝ իրենց ձերբակալման թուականէն սկսեալ, որ է 16 Շապան 1310 և 20 փետրուար 1308, տասնըհինգական տարուան բերդարգելութեան։

Զօլաքեան Յակոբը, Պօյաճեան Ստեփանը, Քէպապճեան Սինեքերիմը, Յօհանօղլը Մամասը, Տօլօնեան Յակոբը, Վարդանեան Միհրանը, Գալըպճը Մօզոն և Սիմաւօղլը Արթինը՝ միաձայնութեամբ տասնական տարուան բերդարգելութեան՝ սկսեալ իրենց ձերբակալման թուականէն որ է 9 Ռէճէպ 1310 և 16 յունվար 1308։

Էվէրէկցի Սուրբիկը, կառապան Յովհաննէսը, Գարա Քիւլահօղլը Յովհաննէսը, Գարա Բարսեղօղլը Դանիէլը, Օղլաքճեան Խաչատուրը, Ուզունօղլը Գալուստը, Ատիրեան Ղազարոսը, Միտիլօղլը Սարգիսը, փաստաբան Արսէնն և ուսուցիչ Շաւարշը՝ մեծամասնութեամբ՝ եօթնական տարուան բերդարգելութեան՝ սկսեալ իրենց ձերբակալման թուականէն, որ է 10 Ռէճէպ 1310 և 21 յունվար 1308։

Ճէվահիրճեան Ռուբէնի համար ալ ի նկատի առնլով Կեսարիոյ կառավարչին տեղեկագրի պարունակութիւնն ինչպէս նաեւ Պատժական Օրինաց 65րդ յօդուածն որ կը տրամադրէ թէ անոնք, որք ապստամբներու և աւազակներու կարգէն ըլլալով, ապստամբութեան ու աւազակութեան ձեռնարկելէ և խուզարկութեանց կատարումէն առաջ իրենց յանցանքին համախոհներն իմաց կուտան տէրութեան պաշտօնէից և կամ խուզարկութեան սկսելէն յետոյ իրենց համախոհները ձերբակալել տալու միջոցները կը պատրաստեն, միւսներուն նկատմամբ ի գործ դրուելիք պատիժէն զերծ կը մնան և միայն ոստիկանութեան հսկողութեանը ներքեւ կը դրուին երկու տարին չանցնելու պայմանաւ. հետեւաբար Ճէվահիրճեան Ռուբէն իւր արժանի եղած այդ պատիժէն ազատ կացուցուելով՝ դատապարտեց երկու տարի ոստիկանութեան հսկողութեանը ներքեւ մնալու։

Նոյնպէս նկատելով որ եղած վկայութեամբ անձնական դատախազ Իզզէթի ձիուն 16, ժամացոյցին՝ 1, հրացանին՝ 3 և պայուսակին՝ մէկ քառորդ ոսկի, գումար 18 ոսկի, գին դրուած է, որուն այդ գումարէն զեղչել Իզզէթին թողուած ձիուն գինն, որ մեկներու ձեռքը գտնուած այդ կարգի ձիերու արժէքին նայելով՝ սովորաբար հինգ ոսկի է, և մնացեալ 13 ոսկին վերոյիշեալ դատապարտեալներէն գանձելով յանձնել անձնական դատախազ Իզզէթին, նոյնպէս Մատէնի թղթատարէն վերոգրեալ արձանագրութեան վաւերացեալ պատճէնին համաձայն, կողոպտեալ 20,062 ղրուշ 25 փարան, որ եօթը կտոր աւանդներէ կը բաղկանայ և որուն 19,250 ղրուշը ոսկեդրամ է և 812 ղրուշ 25 փարան արծաթ դրամ, գանձելով դատապարտեալներէն՝ յանձնել թղթատարատան վարչութեան։

Միանգամայն որոշեց դատական ծախքը, 5900 ղրուշ, հաւասարապէս գանձել դատապարտեալներէն։ Ձեռք անցուած զէնքերէ Վինչէսթէրի երկու հրացաններ, Մարթինի հրացան մը և երկու րէվոլվէրներ կառավարութեան յատուկ զէնքեր ըլլալով, ըստ օրինի յանձնել զօրաբաժնին։

Այս որոշմունք միաձայնութեամբ և ի ներկայութեան դատապարտելոց տրուեցան 27 Զիլգատէ 1310 և 31 մայիս 1309ի երկուշաբթի օրը։

Նախագահ
Հիւսէյին Հիւսնի

Անդամք
Թէվֆիգ, Ալի, Օննիկ, Նորկի

⁂

Դատաւորք վերադառնալով դատարանը, նախագահը կարդաց օրինաց տրամադրութիւնը, այս որոշումը հաղորդեց և դատավարութեան օրինօք սահմանեալ բոլոր գործողութիւնք կատարուեցան։

Ցանուած ատենին — Նախագահ
Քարտուղարէն — Հիւսէյին Հիւսնի
Վերաքննիչ ատենի
օգնական անդամ — Քարտուղար
Հիւսնի — Գամիլ

Ատենագրութեան այս պատճէն բնագրին յար եւ նման է։

Նախագահ
Հիւսէյին Հիւսնի

ՎԵՐՋ

ԿՐԿԷՍԻ ՄԷՋ ՏՌԱՄ ՄԸ

Անցեալ շաբաթ օր արիւնալի տռամ մը տեղի ունեցաւ Պրագլիեան Կրկէսին ներկայացման միջոցին, որ կը գտնուի ի Քլէրման մէկ քանի օրէ ի վեր։ Դիւցազնուհին Ռահտօրն պառոնուհին է, առաջնակարգ ձիախաղաց կին մը․ մարդասպանն է իր ամուսինը և զոհը Դանիացի սպայ մը, որ անոր սիրահարն է։

Ռահտօրն պառոնը գործէ քշուած ռուս սպայ մըն է որ կ'երեւի թէ արտաքսուած է Ռուսիոյ հողէն ապօրէն մենամարտէ մը ետք։ Զուրկ հարստութենէ և աստիճանէ՝ պառոն տը Ռահտօրն իւր անունն ու պառոնի տիտղոսն ընծայեր է ձիախաղաց աղջկան։ Դժբախտաբար և խիստ ըլլալով տաժանելի կընէր իր կնոջ կեանքը, որուն կը հետեւէր անոր ամեն պտոյտներուն, հսկելով անոր յարաբերութիւններուն վրայ, [illegible] անոր ամեն յանձնառութիւններուն մասին։

Ամուսնութենէն ետք տիկին տը Ռահտօրն կրկէսէ ձիարձակարան պտըտեցաւ Եւրոպիոյ մէջ։ Տանըմարքայի մէջ, երիտասարդ սպայ մը, Պ. Քասթէնքիօլտ, Դանիական վիշապազօրաց չորրորդ գունդին առաջին տեղակալ, սիրահարեցաւ գեղեցիկ ձիախաղացուհիին և վէճի բռնուեցաւ անոր ամուսինին հետ և մենամարտ մը յառաջ եկաւ, յորում պառոն տը Ռահտօրն սուրի հարուած մը ընդունեց գլխուն։

Վէրքն աղէկնալէն ետք, այս վերջինը շարունակեց ապրիլ իր կնոջ հետ։ Տանըմարքայէն ելան Ֆրանսա գացին և, վերջերս, ձիախաղացուհին Պրագլիեան կրկէսը մտնելով Քլէրմանի մէջ սկսաւ ներկայացում տալ։

Քանի մը օր առաջ Պ. Քասթէնքիօլտ ևս Քլէրման եկաւ, կրկէս ներկայացաւ և խնդրեց որ ինքն ալ ընդունուի իբր լարախաղաց։ Տնօրէնը, փորձէ ետք, ընդունեց անոր առաջարկը և երիտասարդ սպան քանի մը օրէն պիտի սկսէր։

Իր հակառակորդին վրայ հասնելէն զայրացած, Պառոն տը Ռահտօրն ուրբաթ օրն ոստիկանութեան գնաց իմացնելու թէ, եթէ Պ. տը Քասթէնքիօլտի ձեռքէն չառնուի զէնքը, պիտի սպաննէ զայն։ Շատ կարեւորութիւն չի տուին իր սպառնալիքներուն, զորս դժբաղդաբար այդ գիշերն իսկ ի գործ պիտի դնէր։

Արդարեւ ժամը տասնին միջոցները, տիկին տը Ռահտօրնի տեսարան ելլելէն քիչ մը առաջ, նրբանցքներուն մէջէն հրազէնի չորս պայթիւններ լսուեցան։ Սրահին մէջ քիչ մը անհանգստութիւն տիրեց․ բայց հանդիսատեսները կարծելով թէ մէջկատակի պատրաստութիւն մըն է, յուզում չի կրեցին։ Անհաւատալի թէ ինչ տեղի ունեցած էր։

Այն պահուն երբ տիկին տը Ռահտօրն ձի պիտի հեծնէր, Պ. Քասթէնքիօլտ անոր մօտեցաւ և հետը խօսեցաւ։ Այս միջոցին պառոն տը Ռահտօրն երեւցաւ, և րէվօլվէր մը հանելով գրպանէն, պաղարիւնութեամբ և գրեթէ բերան բերնի, չորս անգամ կրակ ըրաւ Դանիացի սպային վրայ։

Ներկայ գտնուողները պառոն տը Ռահտօրնի վրայ յարձակեցան։ Անոնցմէ մէկը բռնեց դաստակէն, զինաթափ ըրաւ, և, մինչ վիրաւորեալը մերձակայ դեղարան մը կը տանէին, մարդասպանը, զոր ազատ ձգած էին, հանդարտօրէն գնաց կրկէսին ըմպելանոցը, ապսէնդ մը հրամայելու համար՝ ըսելէ ետք իր կնոջ․ «Իմ պարտքս կատարեցի․ հիմակ ալ դուն քու պարտքդ կատարէ»։ Քանի մը վայրկեան ետք պառոն տը Ռահտօրն ձերբակալուած էր։

Պ. Քասթէնքիօլտ գրեթէ երեսուն տարեկան է․ վիճակը շատ ծանր է, երեք վէրք է առած, որոց մին ձախ կողէն։

Ռահտօրն պառոնուհին ծննդեան անուամբ է Էօժէնի Վէյս։ 1890-91ին մասնակցեցաւ Նոր-Կրկէսի խումբին իբր առաջնակարգ ձիախաղացուհի, մինչ արդէն ամուսնացած էր։ 1500 ֆր. ամսաթոշակ ունէր, և մեծ յաջողութիւն կը գտնէր դէպ ի ետեւ ծռելով և ծօծրակովը դպչելով իր ձիուն գաւակին՝ մինչ կենդանին ետեւի ոտքերուն վրայ կը կենար։

Նոր-Կրկէսի մէջ գտնուած միջոցին տիկին տը Ռահտօրն շատ հանդարտ կեանք մը վարեց․ ամուսինը իրեն կընկերանար և ներկայացման միջոցին իրեն կսպասէր։

ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ ԲԵՐԱՅԻ

Բացումն 93—94 տարեշրջանի

Բերայի Ազգ. վարժարանաց խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Թաղիս աղջկանց Արուեստանոցին և Ուսումնարանին, Նարեկեան, Տօլապ-Տէրէի Արշակունեաց և Ֆէրի-Գիւղի Մեսրոպեան վարժարաններուն, ինչպէս նաեւ երկու Մանկական Պարտէզներու բացումը և աշակերտուհեաց ու աշակերտաց վերամուտը տեղի պիտի ունենայ ամսոյս 23 ին երկուշաբթի օրէն սկսեալ․ իսկ դասախօսութիւնք պիտի կատարուին անվրէպ Սեպտեմբեր 1 ին։ Նարեկեան վարժարանն՝ ի հիմանց նորոգ կառուցուելուն պատճառաւ, աղջկանց Ուսումնարանին կից շէնքը փոխադրուած է առժամապէս, Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ։ Կը խնդրուի Պատ. ծնողներէ և պաշտպաններէ որ հաճին ճիշդ որոշեալ օրին գալ ի խորհրդարան Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ և ստանալ ընդունելութեան տոմսակ, ամեն առաւօտ ժամը 1—4։ ԿՆԻՔ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

1893 Օգոստ. 17 761 1—2

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ ԱՍՓԱՆԱԶԵԱՆ

ԴԱՏԸՂՊԻՒՂ ՊԱՀԱՐԻՑԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 5

Բացումն սեպտեմբեր 1

Մանկապարտէզս, ուր կ'ընդունուին 3էն 9 տարեկան երկսեռ մանուկներ, հաստատուած է, Ֆրէօպէլեան հրահանգաց համաձայն, բարձրադիր վայրի մը մէջ, հաստատուն շինուածով, լուսաշատ եւ օդաւէտ սենեակներով։ Հաստատութիւնս, երեք դասարաններու բաժնուած ծրագրով մը, կը խոստանայ տալ ազգային մատղ մանկտւոյն, կարող մանկավարժներու ձեռամբ, ֆիզիքական, բարոյական եւ մտաւորական խնամեալ դաստիարակութիւն մը եւ պատրաստել զանոնք ըլլալու ԽՈՐՀՈՂ եւ ԱՇԽԱՏՈՂ էակներ։

Բաց ի Ֆրէօպէլեան նուէրներէն, մանկապարտէզս ունի դաշնակ մ'ալ որով սանիկները պիտի երգեն, պարեն եւ կատարեն իրենց մարմնամարզական բոլոր խաղերը։ Բաւական ընդարձակ պարտէզի մը մէջ իւրաքանչիւր սանիկ պիտի ունենայ նաեւ իր մասնաւոր փոքրիկ ածուն ուր պիտի վարժի իր ձեռամբ մշակել եւ հասցնել եղանակին յարմար ծաղիկ եւ բանջարեղէն, ըստ Ֆրէօպէլեան հրահանգաց։

Առաջին տարիէն սկսեալ սանիկները մայրենի լեզուի հետ պիտի վարժին գաղղիերէն խօսակցութեան։

Մանկավարժուհի Ազն. Տիկին Մատաթեանց կը նուիրէ վեհանձնաբար իւր աջակցութիւնը մանկապարտէզիս կազմակերպութեան եւ ուղղութեան մասին։

ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ, ԶՕՐԱՒՈՐ ԿԵԱՆՔ, ՄԱՅՐԵՆԻ ԽՆԱՄՔ․ ընդունելութեան պայմաններու եւ ծրագրի մանրամասնութեանց համար Պատ. ծնողք կրնան տեսակցիլ մանկապարտէզիս մէջ, ամէն օր, ժամը 7—10, ըստ Թրքաց։

Տնօրէնուհի — Հիմնադիր-Տնօրէն
ԿԱՐՏԻՆԷ ԱՍՓԱՆԱԶ — ՄԻՀՐԱՆ ԱՍՓԱՆԱԶ
755 1—10

ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՅ

[illegible] թաղ

Կրթական հաստատութեանս՝ ուր կ'աւանդին նախնական եւ երկրորդական ուսմունք եւ գիտութիւն, վերաբացումն նոր տարեշրջանիս կսկսի ամսոյս 30ին երկուշաբթի օրէն, եւ դասախօսութիւնք ճիշդ չորեքշաբթի, սեպտեմբեր 1էն։

Աշակերտուհեաց ծնողք կամ պաշտպանք նախ պարտին ներկայանալ Տնօրէնութեանս անձամբ կամ փոխանորդով, ի խորհրդակցութիւն փոխադարձ պարտաւորութեանց եւ ապա յանձնել իրենց զաւակունքն կամ պաշտպանեալն դպրոցական դաստիարակութեանց։

Այն ծնողք՝ որք կը փափաքին ի նորոյ իրենց աղջկունքը գիշերօթիկ կամ ցերեկեայ յանձնել մեր խնամոց եւ դաստիարակութեան, կարող են դիմել ամեն առաւօտ ի վարժարանս մանրամասն տեղեկութեանց համար. իսկ գաւառներէ գալիք աղջկանց ծնողք, եթէ՝ անձամբ կարող չըլլան գալ, ցոյց տան իրենց փոխանորդներն՝ որոց կը հաղորդի պայմաններն ընդունելութեան աշակերտուհեաց։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Մ. Ս. ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ

Իւսկիւտար Իհսանիյէ
754 1—6

Խորհուրդս կը փութայ յայտարարել յարգոյ Թաղեցւոց թէ՝ Թաղիս Մեսրոպեան երկսեռ վարժարանը պիտի բացուի յառաջիկայ օգոստոս 25 չորեքշաբթի օր և ըստ նորոգ կարգադրութեան պիտի ընդունուին երկու սեռէ հինգ տարեկան աշակերտներ ևս․ ուստի կը խնդրուի Պատ. ծնողներէն, որ բարեհաճին նոյն օրն իրենց զաւակներն ղրկել ի վարժարան։

21 Օգոստ. 1893, Կէտիկ-Փաշա 762

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի ԳԱՏԸ ՔԵՕՅ

Կը բացուի վերստին Սեպտեմբեր 2/14ին, հինգշաբթի օրը։ Նոր շրջանիս կը սկսի նաեւ առաջին անգամ Գերմանական լեզուի դասախօսութիւնը՝ ըստ խնդրանաց շատերու, առանց սակայն պարտաւորիչ ըլլալու։ ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ

753 1—5

ՌՈԲԷՐԴ ՔՈԼԷՃ

Սոյն Քոլէճ, հաստատեալ կայսերական բարձր իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպեան ու Ամերիկեան նոյն օրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կաճառ մը, որով կը կառավարուի․ նաեւ ընտիր եւ յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Պուլկարերէն, Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի գրատուն մը, իբր 8000 հատորներէ բաղկացեալ, Երկրաբանական, Հանքաբանական, Կենդանաբանական եւ Բուսաբանական հաւաքածոյներ, եւ Բնագիտական, Տարրաբանական, Բնախօսական եւ այլ բազմաթիւ գործիքներ։

Որովհետեւ բնական գիտութիւնք մեծ կարեւորութիւն ստացած են զարդիս, նոր տնօրինութիւնք եղած են զայնս ուսանելու դիւրութիւններ ընծայելու համար, եւ սոյն ճիւղերու համար նոր դասախօս եւս կարգուած է։

Ռոպէրդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ գրական եւ գիտական ուսմանց լեզուն Անգղիերէն է․ սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզուն եւ տոհմային պատմութիւն։ Հայերէն լեզուի եւ դպրութեան համար գծեալ է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պարտի հետեւիլ իւրաքանչիւր հայ ուսանող։

Հաստատութեանս քարաշէն եւ հոյակապ շէնքերն կառուցեալ են ի Րումէլի Հիսար, Վոսփորի Եւրոպական կողմը գտնուող բլուրներէն [illegible] բլրոյ մը վրայ, որոյ դիրքը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն եւ ամենէն առողջարարն համարեալ է։

Քոլէճի յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 3/15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Րումէլի Հիսար։ 683 10—16

ԱՂՋԿԱՆՑ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈԼԷՃ ՅԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

Գոլէճիս յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 2/14ին։ Տեղեկութեանց համար պարտ է դիմել առ Փոխ-տնօրէնուհին, Միս Ֆէնշըմ, յԻւսկիւտար։ Տնօրէնութեան ուղղեալ նամակներ պարտին յղուիլ յԱմերիկան խան, Կ. Պոլիս։

713 7—16

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՔՈԼԷՃ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՄԲ ՖՈՒ ԵՂԲԱՐՑ

Բէրա, Գումպարաճը, Տօքմաքճը փողոց Թիւ 2-4

Վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 8/20ին։

Քոլէճին յայտագիրը կը համապատասխանէ Ֆրանսական համալսարանի յայտագրին։

Օտարազգի աշակերտներուն իրենց մայրենի լեզուին ուսուցումը դիւրացնելու եւ այսպէս համակերպելու համար բազմաթիւ ծնողներու փափագին, քոլէճը՝ դասերու կանոնական ժամերէն զատ, Թուրքերէնի, Յունարէնի եւ Հայերէնի դաս ալ հաստատած է։

Այս դասեր ձրի են։ Աշակերտները պիտի կրնան կամաւորապէս հետեւիլ այս դասերու իւրաքանչիւրին, ինչպէս կարելի է դատել անոնց յատկացուած ժամերէն։

Յունարէն, ամեն օր. — Թուրքերէն, շաբաթը չորս ժամ. — Հայերէն, շաբաթը երեք ժամ։

760 1—20

ՏՕՔԹՕՐ Ա. ՄՈՍԿՕՖԵԱՆ

Բժշկական ուսումը Փարիզի բժշկական համալսարանին մէջ աւարտելով Կ. Պոլիս վերադարձած եւ բնակութիւնը ի Կէտիկ-Փաշա համանուն պողոտային վրայ թիւ 81 տան մէջ հաստատած է։

Ամեն տեսակ հիւանդութիւն կը դարմանէ եւ միանգամայն վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ։

Իբրեւ մասնագէտ մանկաբարձութեան՝ կը խընամէ նաեւ կանանց ծննդական գործարանաց ախտերը ինչպէս նաեւ նորածին եւ փոքրիկ տղայոց հիւանդութիւնները։

Իրեն դիմող աղքատ հիւանդները ձրիաբար կը դարմանէ ժամը 7էն վերջը, երկուշաբթի օրերն [illegible] իսկ ուրբաթ օրերը կանուխ։

Չորեքշաբթի եւ շաբաթ օրերը ժամը 8էն վերջը Սուլթան Մահմուտի դամբարանի դիմաց Համբիկ էֆ. Խմիրզեանի դեղարանը իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ։ 729 5—39

ՏՕՔԹՕՐ Ա. ԳԱՐԱԳԱՇ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶՈՒ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Նախկին օգնական բժիշկ Բարիզու Համալսարանի Մանկաբարձական եւ Կնախտաբանական հիւանդանոցին

Կ'ընդունի իրեն դիմող հիւանդներն երեքշաբթի, հինգշաբթի, շաբաթ և կիրակի օրերը, կէս օրէն վերջ, Բէրա, Սագըզ-Աղաճ փողոց թիւ 2. կը դարմանէ ներքին հիւանդութիւնները, կը կատարէ վիրաբուժական գործողութիւններ և ի մասնաւորի կը զբաղի մանկաբարձական և կնախտաբանական ճիւղով։

Հինգշաբթի օրերը ձրի։ 646

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ հիւմայուն մէրքէզինտէ պուլունան վէ պուլունտուրուլաճագ օլան հէր սընըֆ ասաքիրը շահանէ եէ 309 սէնէսի չէհրը իպթիտասընտան իթիպարըն 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլուպ մէվզըի միւնագասա գօնուլան Նօխուտ իլէ սապունուն իթասընա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 74 1—3

Մի պակա օլունաճագ օլան 2000 սանտըք լազըմ պէհէր սանտըղը 22 ղրշ. ատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ աղուսթոսուն 21ինճի ճումա իրթէսի կիւնի գարարը գաթիի միւքալէճէկի վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէմինաթ գաւպէսի օլունաճաղը ճիհէթլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 75 1—3

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2|14ին = 20 ՍԷՖԷՐ 1310

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

322

ՆՈՐԹԸ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,794,012

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇԱՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,099,000

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադարձ ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բաւական երաշխաւորութեամբ մեծ [illegible] ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան [illegible] 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի.

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 bis սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ**, Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երկու Ընկերութեանց.

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մէքեաթիպը ասքէրիէեյի ճէնապը Միլլիքեանէ չակիրտանընա մախսուս օլմագ ուզրէ 309 սէնէսինէ մախսուսէն իմալ օլունաճագ էլպիսէլէրին մա էճզա պէհաի ուճրէթ գաթիյէ վէ իմալիյէլէրի միւնագասաեա գօնուլմըշ օլտուղունտան շուրութը մուգարրէրէսի իլէ իմալընա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ 10 կիւն խիթամընա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 72 3—3

Տիարպէքիրտէ պուլունան ճինուտը ճէնապը Շահանէնին մաշալըճա միւնագասաեա վազ օլունուն էրզագըն ֆիյաթը մէվզուասը իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլմագլէ թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթասընը թէահհիւտէ Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 73 3—3

Միւթէնէվվի մըլըգ թիմուր տէմէթ 100, հէչ իչուն 50, չէնկիլէր իչուն 50, հալգալըգ պօյ թէլ պիր պիրի ըւզէրինէ պէհէր գանթարը ճէտիտի 122½ ղրշ. մըլըգ թէլ թիմուր գըեէյլի ճէտիտ 300, 9 նումէրօ պօյ թէլ 300, 8 նումէրօ պօյ թէլ պէհէր գանթարը ճէտիտի 122½. բիրինճ պապալը թիմուր գարեօլա ատէտ 200, իւս 300, պէհէր գըեէէի ճէտիտի 1 ղրշ. 20 փարայ, էլպիսէ անպարընա 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլտուգճա 3 գալէմ ալընաճագ չատըր միրէկի վէ սաիրէ Սարաճխանէ անպարընա 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլտուգճա ալընաճագ 16 գալէմ սէրաճիէն ախչապիեէսի էլպիսէ վէ սարաճխանէ անպարլարը իչուն միւպաեա օլունաճագ պալատէ մուրագգամ էշեա ֆիյաթը մուրագգամլէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ օլուպ աղուսթօսը րումինին 23իւնճիւ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունաճագ վէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիյէրի վիրիլէճէկլինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 68 3—3

Թարապլուսը Շամ մէվգըինտէ պուլունան վէ պուլունտուրուլաճագ օլան հէր սընըֆ ասաքիրը շահանէէ 309 սէնէսի կիւլուլ իպթ իտասընտան իթիպարէն 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումի օլան վէ մէվգըի միւնագասաեա գօնուլան էրզաքըն իթասընա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 69 3—3

Պիլ ճիւմլէ ալայ վէ թապուրլար իլէ խասթախանէլէր լազըմէսի իչուն միւպաեասը մէվգըի միւնագասաեա գօնուլան էճզայի թըպպիէէ վէ պայթարիէէնին իթասընա թալիպ օլան վէ շէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 70 3—3

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ գուսակինայ, է գառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճահճախառն վայրերու ջերմոտ կլիմային վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ առոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը առոյգ գիտութեամբն: Այս ֆիզիքական խանգարութեանց յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անտեսանելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և [illegible] գեր, և արեան թունաւորումն. որոց սա անունները տրուած է. ջերմն և սարսուռ, թաքուն ջերմ պալըխչըխան ջերմ, ընդհատական ջերմ մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր.

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտ ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճահճախառն վայրերէ մահահոտ նիւթեով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակերէններէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ.

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը քշէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ [illegible] ազդեցութիւնք, զորս կը գտնէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ զօրութիւնն առուգութե անփոփոխ և անխառն է և օգուտն առոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգի համեմատ գործածուի. Կը ծախուի Միացեալ Նահանգաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 614

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Կ. ԽԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

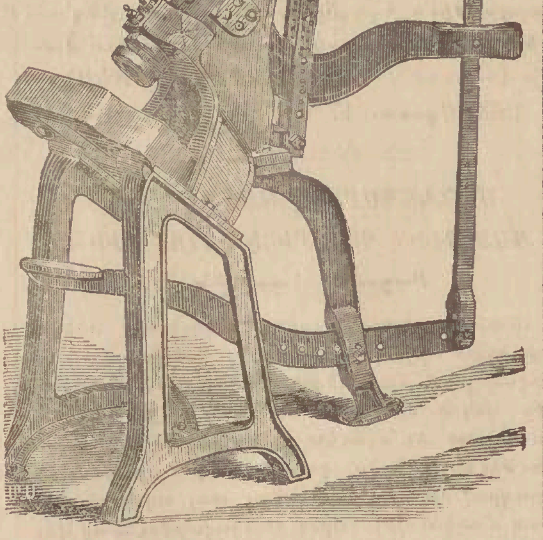

[illegible]

Թէյի, լոգումի, հէլվայի, խավեարի, բէշէլի, խահվէի, շաքարի, սիկառի, թուղթի և այլ բազում պիտոյից յատուկ տուփեր նոր և գեղեցիկ ձեւերով և գոյներով:

Լուսավառութեան յատուկ լապտերներ, տան վերաբերեալ ամեն տեսակ կահեր, պարտէզի գոյլեր, լուացարաններ, ևլն. ևլն. եւրոպական ճաշակաւ ներկուած:

Դիւրամատչելի ամենուն:

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք թէ՛ Պոլսէն և թէ գաւառներէն փութով և ճշդութեամբ կը կատարուին: 719

Պահճէ-Գաբու, Րասիմ Բաշա խանի դէմ:

THE LANCASHIRE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՄԱՆՉԷՍԴԸՐ, ԱՆԳԼԻԱ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1852 ՀԻՄՆԵԱԼ 1852

Դրամագլուխ Անգլ. Ոս.	3,000,000
31 դկ. 31ին աւանդ տրուած գ.մ.	1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ	1,362,953
Հասոյթ 1891 ին	1,051,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովէ ամէն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայս, ինչպէս և նաւերու մէջ ապրանքներ, նաւահանգստին մէջ, վնասի առնէն արագ և բոլորովին վճարումն:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Իպզէթ փաշա խան, Ղալաթիա:

Ձեռնհաս գներ
Ներկայացուցիչ
Ռ. Մ. ՊՈՆՏ
564 (ՊՈՆՏ, ՍՄԻԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.)

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

1 ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշքշուէ լինելոյ արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենաաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց:

(Բացի կիրակէէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր: 698

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հաստատեալ է Փարիզ իր կեդրոնատեղին, Պանտ փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Վիի»	»	114,500,000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ: 690

ՀԸՐՍԸՆԵԿԸՆՍ ԾԸՂԿԸՓՈՒՆԴ

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՑԻՉ, ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԸ, ՄԻՇՏ ՆՈՅՆ ԿԸՓԹԻԹ, ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ:

Ընգամուան մը փորձը պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուլէշ ամեն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ: Առաջին անգամ գործածելով ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խնկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուըները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ: Ասպանի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ: Ընչեա կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամեն բրտութիւն և բծաւորութիւն: Եւ աս ամեն բանով՝ անկարելի կ'ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է:

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116 Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք: Կրվաճառուի սափրիչներու, անոյշ խղգործներու և անգղիացի դեղագործներու քով:

Մեծաքանակ վաճառումն ի Պոլիս Բ. Հ. Բիւլիւքեան եղբարց քով, Եէնի Ճամի փողոց, 18, Պոլսոյ և [illegible], Ղալաթիա փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Բիւլիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ [illegible] 17, և Բերայի Մեծ Փողոցը, 158, Բանտիքէ, բրիտանական դեղարանը և Իպէրոր, հաստատեալ, Մեծ Փողոց Բերա, 433:

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերփուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնայ	Անուանք	Թոնայ
Քանօբուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրօս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլը	4000	Նէֆթիս	3000
Սէսոստրիս	3250	Բէրսս	3000
Թիպս	3250	Լօգսօր	800
Մակարիա	3250	Օլըմբոս	800
Մառէօթիս	3250	Սէթի	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
292 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլեայի և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաւ ուղեւորութիւնն ի միասին գնելով,
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Բեռցուելի և արագ առաքութեան Նաւուղեգի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալատուն
ԹՈՄԱՍ ԲԸԳՈՒԼ
477 Մուհթեհ Սիթէ Փրանսէ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Լիվերփուլ-Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնայ	Անուանք	Թոնայ	Անուանք	Թոնայ
[illegible]	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	[illegible]	5500	[illegible]	1700
Ապօլլօ	5500	[illegible]	2200	[illegible]	1500
Արկօ	2300	[illegible]	1800	[illegible]	1000
[illegible]	5000	[illegible]	2200	[illegible]	2800
Բասանօ	3000	[illegible]	2000	Ռիալթօ	4400
Բայարտօ	2200	Հիտալկօ	3000	Ռինալտօ	3200
Քայրօ	2000	Հիմբըռ	7000	Ռօլլօ	3000
[illegible]	8800	[illegible]	1200	Ռօմէօ	3500
[illegible]	2600	[illegible]	5000	Ռօզարիօ	3500
[illegible]	2500	[illegible]	2300	[illegible]	4000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	8200
[illegible]	2000	[illegible]	4200	[illegible]	2000
[illegible]	2700	[illegible]	2200	[illegible]	2000
[illegible]	5000	Լէօ	2000	[illegible]	4300
[illegible]	5500	[illegible]	4500	[illegible]	3000
[illegible]	3400	[illegible]	3000	[illegible]	1200
[illegible]	2500	[illegible]	1500	[illegible]	2800
[illegible]	2500	[illegible]	4300	[illegible]	900
[illegible]	4800	[illegible]	6500	[illegible]	5000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	5000
[illegible]	2600	[illegible]	3100	[illegible]	3600
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	1000
[illegible]	3200	[illegible]	3000	[illegible]	200
[illegible]	2600	Օթէլլօ	5000	[illegible]	250
[illegible]	800	[illegible]	4500	[illegible]	140
[illegible]	700	[illegible]	2000	[illegible]	120
[illegible]					8000
[illegible]					8000
[illegible]					8100

[illegible]

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմէ խան, Ղալաթիա
109

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 23|4 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին կէսօրէ վերջ:
Դշ. 4|5 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ. ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէէի ճամբով
Եշ. 25|6 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Դշ. 25|6 Սուրհանդակ գծոյն Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ պաթում առաւօտեան ժամ 11ին:
Շ. 26|7 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:

Ազդ. — Յունիս 24|5, երկուշաբթի օրը կ'սկսին գծոյ Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող սուրհանդակը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գալով [illegible] 605

ՔՈՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

[illegible] Լիվերփուլ և Ալեքսանդրիոյ միջեւ

Անուանք	Թոնայ	Անուանք	Թոնայ
Ումբրիա	7718	Գատալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	[illegible]	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ատլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	[illegible]	2166
Գալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սկիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալկէրիա	[illegible]	[illegible]	899
Կէտար	1876	Մորոքքօ	1855
Շերպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակալ
Thomas C. Joly
Ալէքսանտրիա խան Թիւ 401
17 Ղալաթիա

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1893 ՄԱՅԻՍ 30 ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՕԳՈՍՏՈՍ 31

Կամուրջէն ելնող շոգենաւներ

11 — Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ.
11 10 Եէնիմ. Մէզ. Պէօյիւք. Թար. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ
11 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ.
11 15 Պէյգօզ Բաշլոգ. Ջուպգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
12 — Պէյգօզ Բաշլոգ. Եէնիք. Չպուգլ. Գանլճ. Պօյաճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնաւտ. Չէնկլք. Պէյլր. Օրթք. Գզկճ. Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գապաթաշ
12 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյք. Թարապ. Եէնիք Սթէն. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. օրթաք Պէշիկթաշ
12 40 Ռ. Ա. Գավ. Եէնիմ. Մէզար. Պէօյք. Թար. Պէյգօզ Բաշպ Չուպլ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկթաշ.
12 45 Եէնիմ. Մէզար. Պէօյք. Թարապ. Եէնիք Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ Օրթք. Պէշիկթաշ:
1 45 Եէնի մահալլէ Մէզարպուրնու Պէօյիւքտ. Թարապ. Եէնիք, Իսթ. Միրկ Ռ. Հիսար Պէպ. Արն. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ.
2 — Եէնիմ. Մէզար. Պէօյք. Թարապ. Պէյգօզ Բ-պաշճէ Չուպուգլ Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիքէօյ Չէնկ. Պէյլր. Գուզկ. Պէշիկ.
2 40 Ռ. Ա. Գավաք Եէնիմ. Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ Պէյգօզ Բ. Պաղչէ Չպուգլու Գանլճ Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկլ. Պէյլր. Գուզկ. Իւսկ.
3 — Եէնիմ. Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ.
3 45 Եէնիմ. Մէզ. Պէօյք. Թարպ. Պէյգօզ Բաշպճ. Չպուգլ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլլ Վանիք. Չէնկլ. Պէյլրպ. Գուզկ. Պէշիկ.
4 — Եէն. մահալլէ Մէզար. Պէօյք. Թարպ. Եէնիք Սթէն. Միրկ Պօյաճ. Ռ. Հ. Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ.
4 45 Եէնիմ. Մէզար. Պէօյք. Թարապ. Եէնիք. Միրկն. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Օրթաք. Պէշիկթաշ
5 30 Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշպ. Չպուգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկ.
5 45 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյիւքտ. Թարպ. Եէնիք. Սթէնեա Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք Արնավ Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ.
7 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ Արնավ. Չէնկ Պէյլրկ. Օրթք. Գզկճ. Պէշիկ. Իւսկ.
7 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Պէյգօզ Բաշպ. Եէնիք. Միրկն. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիկ. Իւսկ.
7 45 Ա. Ռ. Գավ. Եէնիմ. Մէզպ. Պէյիւք. Թարպ. Եէնիք. Միրկէօն. Ռ. Հիսար Պէպէք. Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ.
8 45 Եէնիմ. Մէսարպ. պէօյք. Թարապ. պէյգօզ Բաշպճ. Չուպգ. Գանլ. Ա. Հիսար Գան. Վանի Չէնկ. պէյլ. Գուզկ. Իւսկ.
9 15 Եէնիմ. Մէսարպ. Պէօյիւք. Թարապ Եէնիք Սթէն. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթ. Պէշիկ.
9 40 Եէնիմ. Մէզարպ. պէօյի ք. Թարպ. պէյգօզ Չպուգ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվտ. Չէնկ. պէյլէր. Գուզկ. պէշիկ.
10 — Եէնիմ. Մէսարպ. պէօյք. Թարապ. Եէնիք, Միրկ. Ռ. Հիսար պէպէք Արնվտ. Գուր օրթաք. պէշիկ.
10 15 Եէնիմ. Մէզարպ. պէօյիւք. Թարպ. Եէնիք. պէպէք օրթաք. պէշիկ
10 40 Եէնիմ. Մէզար. պէօյիւք. Թարապ. պէյգօզ Բաշճ. Չպուգ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Էյլ. Չէնկ. Գուզկ. Իւսկիւտ.
11 — Մ զարպ. պէօյիւք. Թարա. Եէնիք. պօյ. Հիսար Արնվտ. օրթաք. պէշիկթաշ

Կաւաքէն մեկնող շոգենաւներ

12 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուրչ Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնի. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզար. Եէնիմ. Ռ. Ա. Գավաք
1 15 Պէշ. օրթ. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար. Պօյաճ. Սթէն. Եէնիք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Եէնիմ.
1 30 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար. Գանլըճա. Չուպգ. Բաշպաղճէ Պէյգօզ Թարպ. Պէօյք. Մէզպ. Եէնիմ.
2 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնվք. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
2 20 Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլր Չէնկէլք. Արնավ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշպ. Պէյգ. Թարպ. Պէօյիւքտ. Մէզար. Եէնիմ.
2 40 Պէշիկ. օրթք. Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւքտէր. Մէզպ. Եէնիմ.
3 15 Պէշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէնեա. Եէնիք. Թարպ Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
3 30 Իւսկ. Գուզաճ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա Չուպգ. Բաշպճ. Պէյգօզ Թարապիա Պէօյիւք. Մէզարպ.
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Սթէն. Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մէզպ. Եէնիմ.
5 — Իւսկ. Պէշիք. Գզկճ. Օրթաք. Պէյլէրպ Չէնկլք. Արնվտ. Պէպէք Գանտիլ. Ա. Ռ. Հիսարը Գանլճ. Չուպ. Միրկէօն
5 15 Պէշիք. օրթաք. Արնվտ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Եէնիքէօյ Թարապ. Պէօյիւք. Մէսարպ. Եէնիմ. Ռ. Ա. Գավաք
6 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք Ա. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ Թարպ. Պէօյք Մէզարպ. Եէնիմ.
7 — Պէշիք. Իւսկ. Գուզկճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտ. Ռ. Հիսար Պօյաճ Գանլըճա Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մէզար. Եէնի մահալլէ.
7 35 Պէշիքթաշ Օրթ. Արնավուտ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիք. Մէզարպ. Եէնիմ.
8 — Իւսկ. Գուզկ. Պէյլր. Չէնկ. Արնավ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլճ. Չուպգ. Բաշպաղճէ Պէյգօզ. Թարպ. Պէօյիւք. Մէզար. Եէնիմ.
8 30 Պէշիք. օրթաք. Գուր. Արնվտ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէսարպ. Եէնիմ.
9 15 Պէշիք. օրթաք. Արնվ. Ռ. Հիսար Պօյաճ Եէնիք. Պէյգօզ Թարապիա Պէօյ. Մէզպ.
10 5 Գապ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա Չուպուգ. Բաշպ. Պէյգ. Մէզպ. Ռ. և Ա. Գավաք:
10 — Գապ. Պէշիք. Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկէլք. Գուրուչ. Արնավ. Գանտ. Ա. Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշպ. Պէյգօզ
10 20 Պէշիքթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկէօն Սթէնիա Եէնիք. Թարպ. Պէօյք. Մէզարպ. Եէնիմ.
11 10 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպգ. Բաշպ. Պէյգ.
11 20 Պէշիք. Օրթաք. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզար. Եէնիմ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք Պէպէք.
12 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ. Եէնիք. Թարապիա Պէյիւք.